

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-01-15

Diarienummer N609-0740/19

Handläggare

Ingela Sjörén Åstrand

Telefon: 031-366 10 30

E-post: ingela.sjoren.astrand@grundskola.goteborg.se

Årsrapport 2019

Förslag till beslut

1. Grundskolenämnden godkänner förslag till årsrapport för 2019 och översänder denna till kommunstyrelsen.
2. Grundskolenämnden fastställer årets resultat till 5,8 mnkr samt ett utgående eget kapital på 85,6 mnkr.
3. Grundskolenämnden godkänner förvaltningens bedömning om att riktnivån för det egna kapitalet bör uppgå till cirka två procent av kommunbidraget.
4. Grundskolenämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Årsrapporten 2019 är en redovisning av grundskoleförvaltningens resultat för ekonomin, personal och verksamhetens utveckling 2019.

Elevernas resultat varierar. Elever i de yngre åldrarna visar på sämre läskunskaper och eleverna i årskurs 6 visar lägre betygsresultat. Elever i årskurs 9 visar en positiv utveckling sedan tre år tillbaka. Variationen är stor i måluppfyllelsen både mellan skolor, årskurser och kön.

Ett aktivt skolval är genomfört 2019. En stor andel av vårdnadshavarna, 88 procent gör ett aktivt val av skola i Göteborgs stad. Grundskoleförvaltningen kommer fortsatt att utveckla arbetet med skolvalsprocessen, för att säkerställa vårdnadshavarnas demokratiska rättigheter.

Grundskolenämnden redovisar en ekonomi i balans men det finns stora utmaningar 2020. Totalt sett har grundskolenämnden en positiv avvikelse på 5,8 mnkr. Dock visar den höga nettokostnadsutvecklingen att det krävs omfattande åtgärder för en ekonomi i balans 2020. Det ekonomiska läget för skolorna visar på en negativ avvikelse med 155 mnkr och för några skolor är utmaningarna så stora att det krävs extra stöd i arbetet med anpassningar av ekonomi och verksamhet 2020.

Kompetensförsörjning är en viktig och aktuell fråga för grundskoleförvaltningen. Det finns framförallt ett behov av att anställa fler behöriga lärare till skolorna. Grundskoleförvaltningen har påbörjat flera insatser för att stärka kompetensförsörjningen, till exempel rektorsakademi, lärarakademi och branschråd. Arbetet med att stärka kompetensförsörjningen till skolorna kommer att vara fortsatt prioriterat under 2020.

En summering av året präglas av en fackförvaltning som tar steg framåt i att ta hand om skolutredningens förstärkningsområden. Grundskoleförvaltningen har utfört de allra flesta politiska uppdrag från kommunfullmäktige och grundskolenämnden.

Grundskoleförvaltningen har arbetat med det systematiska kvalitetsarbetet enligt skollagen. Några exempel på utveckling i det systematiska kvalitetsarbetet är att förvaltningen har förstärkt ett dialogbaserat arbetssätt och utvecklar stöd till skolorna på vetenskaplig grund. Grundskoleförvaltningen har också tagit fram ett flertal verksamhetsmått, som kommer att få en tydligare uppföljning under 2020.

Grundskoleförvaltningen har genomfört en utvärdering av systemet för styrning, uppföljning och kontroll. Årets utvärdering visar att systemet för styrning, uppföljning och kontroll har stärkts. Förvaltningen är dock fortfarande i ett byggande av strukturer och systematik och det finns utvecklingsområden. Detta har även påvisats i uppföljning av grundskolenämndens interna kontrollplan för 2019. Det handlar bland annat om utveckling av systemstöd, förstärkta rutiner, systematiska arbetssätt och kunskapsstärkande aktiviteter för alla medarbetare och chefer.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Grundskolenämndens årsresultat för verksamhetsåret 2019 är en positiv avvikelse på 5,8 mnkr vilket motsvarar 0,07 procent av kommunbidraget.

Förvaltningens utbildningsområden redovisar en resultatavvikelse på minus 155 mnkr för perioden, vilket är en förbättring med cirka 13mnkr jämfört med den årsprognos som lämnades i uppföljningsrapporten per oktober.

Den negativa avvikelsen inom utbildningsområdena beror på högre personalkostnader jämfört med budget. Förvaltningen håller fortfarande på att anpassa sig till sin nya organisation och struktur vilket har påverkat utbildningsområdenas ekonomiska läge.

Bedömning ur ekologisk dimension

Grundskoleförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Bedömning ur social dimension

Den sociala dimensionen är central i årsrapportens redovisning av resultat och utveckling gällande grundskolenämnden grunduppdrag och reglemente. Det är flera delar i årsrapporten som redogör för rätten till lika värde och utveckling för grundskoleförvaltningens målgrupp elever 6–16 år. Rapporten synliggör delar av grunduppdrag och processer såsom ekonomisk, arbetsmiljömässig och kvalitetsmässig uppföljning. Delar som syftar till att skapa så god skolgång som möjligt för målgruppen.

Samverkan

FSG har fått information om årsrapportens innehåll och struktur och resultat den 27 januari.

Bilagor

1. Årsrapport 2019
2. Bilaga 1. Indikatorer Årsrapport 2019
3. Bilaga 2. Aktuella uppdrag

Ärendet

Kommunfullmäktiges övergripande mål och uppdrag utgör en av utgångspunkterna för grundskolenämndens årsrapport 2019. Årsrapporten sammanfattar utvecklingen i grundskolenämnden under tidsperioden 1 januari -31 december 2019. I rapporten beskrivs viktiga händelser, resultat och utvecklingsområden. Kontinuerliga ekonomiska uppföljningar har skett som separata redovisningar under 2019.

Årsrapporten 2019 följer planeringen enligt beslutad struktur och tidplan för budget- och uppföljningsprocessen 2019.

Beskrivning av ärendet

Enligt Göteborgs stads styrsystem ska alla nämnder och bolag ta fram en årsredovisning av ekonomin, personal och verksamhetens utveckling 2019.

Grundskolenämnden omhändertar kommunfullmäktiges mål och uppdrag genom att arbeta för att etablera de tre förstärkningsområdena med tillhörande strategier och indikatorer.

I årsrapporten 2019 finns även en mer fördjupad redovisning av prioriterade processer som grundskoleförvaltningen bedömer är kärnprocesser och ska ha en systematisk uppföljning på lång sikt, exempelvis skolval, lokalers kapacitet och kompetensförsörjning.

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Bengt Randén
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef

Årsrapport 2019

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

1	Uppföljning av nämndens uppdrag - sammanfattning.....	3
2	Verksamhetens utveckling.....	4
2.1	Fördjupning till nämnden	5
2.1.1	<i>Måluppfyllelse 2019</i>	5
2.1.2	<i>Systematiskt kvalitetsarbete</i>	6
2.1.3	<i>Skolvalsprocessen</i>	7
2.1.4	<i>Fristående skolor och ansvaret som hemkommun</i>	8
2.1.5	<i>Samverkan</i>	10
2.1.6	<i>Uppföljning av intern kontroll 2019</i>	14
3	Ekonomisk uppföljning.....	17
3.1	Analys av årets utfall	17
3.2	Värdering av eget kapital.....	18
3.3	Nettokostnads- och volymutveckling	19
4	Utveckling inom personalområdet.....	20
4.1	Kompetensförsörjning	20
4.2	Arbetsmiljöarbete	23
5	Uppföljning av kommunfullmäktiges budget	27
5.1	Kommunfullmäktiges mål/inriktningar	27
5.1.1	<i>Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor</i>	27
5.2	Uppdrag riktade till nämnden	27
5.2.1	<i>Redovisning av uppdrag från nämnden</i>	29
6	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag.....	33
6.1	Anmälningar enligt Lex Maria	33
6.2	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	33
6.3	Kvalitetsledning.....	33
6.4	Sponsring.....	34
7	Redovisning av uppdrag ifrån KS/KF som fördelats utanför kommunfullmäktiges budget.....	35
7.1	Redovisning av avslutade uppdrag ifrån KS/KF som fördelats utanför kommunfullmäktiges budget	35
8	Bokslut.....	36
8.1	Sammanfattande analys	36
8.2	Resultaträkning.....	36

Bilagor: Bilaga 1 Indikatorer_årsrapport_2019

1 Uppföljning av nämndens uppdrag - sammanfattning

Årsrapporten 2019 är en redovisning av grundskoleförvaltningens resultat för ekonomin, personal och verksamhetens utveckling 2019.

Elevernas resultat varierar

Elever i de yngre åldrarna visar på sämre läskunskaper och eleverna i årskurs 6 visar lägre betygsresultat. Elever i årskurs 9 visar en positiv utveckling sedan tre år tillbaka. Variationen är stor i måluppfyllelsen både mellan skolor, årskurser och kön.

Aktivt skolval genomfört 2019

En stor andel av vårdnadshavarna, 88 procent gör ett aktivt val av skola i Göteborgs stad. Grundskoleförvaltningen kommer fortsatt att utveckla arbetet med skolvalsprocessen, för att säkerställa vårdnadshavarnas demokratiska rättigheter.

Ekonomi i balans men stora utmaningar 2020

Det ekonomiska läget för grundskoleförvaltningen under 2019 har varit både positivt och negativt. Totalt sett har grundskoleförvaltningen en positiv avvikelse på 5,8 mnkr. Dock visar den höga nettokostnadsutvecklingen att det krävs omfattande åtgärder för en ekonomi i balans 2020. Det ekonomiska läget för skolorna visar på en negativ avvikelse med 155 mnkr och för några skolor är utmaningarna så stora att det krävs extra stöd i arbetet med anpassningar av ekonomi och verksamhet 2020.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en viktig och aktuell fråga för grundskoleförvaltningen. Det finns framförallt ett behov av att anställa fler behöriga lärare till skolorna. Grundskoleförvaltningen har påbörjat flera insatser för att stärka kompetensförsörjningen. Till exempel rektorsakademi, lärarakademi och branschråd. Arbetet med att stärka kompetensförsörjningen till skolorna kommer att vara fortsatt prioriterat under 2020.

Förstärkningsområden och politiska uppdrag i fokus

Grundskoleförvaltningen har utfört de allra flesta politiska uppdrag från kommunfullmäktige och grundskolenämnden.

En summering av året präglas av en fackförvaltning som tar steg framåt i att ta hand om skolutredningens förstärkningsområden. Grundskoleförvaltningen har arbetat med det systematiska kvalitetsarbetet enligt skollagen. Några exempel på utveckling i det systematiska kvalitetsarbetet är att grundskoleförvaltningen har förstärkt ett dialogbaserat arbetssätt och utvecklar skolorna på vetenskaplig grund. Grundskoleförvaltningen har också tagit fram ett flertal verksamhetsmått, som kommer att få en tydligare uppföljning under 2020.

Förstärkt intern styrning och kontroll

Grundskoleförvaltningen har genomfört en utvärdering av systemet för styrning, uppföljning och kontroll. Årets utvärdering visar att systemet för styrning, uppföljning och kontroll har stärkts. Förvaltningen är dock fortfarande i ett byggande av strukturer och systematik och det finns utvecklingsområden. Detta har även påvisats i uppföljning av grundskolenämndens interna kontrollplan för 2019. Det handlar bland annat om utveckling av systemstöd, förstärkta rutiner, systematiska arbetssätt och kunskapsstärkande aktiviteter för alla medarbetare och chefer.

2 Verksamhetens utveckling

I avsnitten 2.1.1 till 2.1.6 finns en *Fördjupning till nämnden*. Där beskrivs ett urval av resultat och händelser i verksamheterna som har haft väsentlig betydelse för processerna och de vi är till för – eleverna. Det finns även en uppföljning av intern kontrollplan 2019. Särskild uppföljning inom ekonomi och personal redovisas i avsnitt 3 respektive avsnitt 4.

Verksamhetsåret 2019 har handlat mycket om strukturer, rutiner och insatser för att utveckla arbetet och nå systematiserade arbetssätt. Det finns många påbörjade insatser inom förstärkningsområdena men det finns även flera förbättringsområden såsom att utveckla undervisningens kvalitet, att fler elever når sina mål.

Resultaten visar att det är de yngre eleverna som i mindre utsträckning når sina mål. Därför kommer tidiga insatser på bland annat läsning vara viktigt, samt att utifrån underlag från kvalitetsgranskningar och kvalitetsdialoger sätta stort fokus på trygghet och studiero, strategiskt jämställdhetsarbete samt elevernas inflytande och delaktighet.

Det är stort fokus på att det finns behöriga lärare som undervisar på skolorna. Förvaltningen har tydligt identifierat flera insatser för att kvalitetssäkra att det finns kompetensförsörjning, så att undervisningens kvalitet för eleverna höjs.

Det finns ett tydligare fokus på stora processer såsom samverkan och samarbete i syfte att stärka olika tidiga insatser för eleverna i staden. Här behöver flera olika aktörer samarbeta och flera goda exempel på samverkansinsatser behöver lyftas. Relationer och nätverk har stor betydelse för att mötas i dialoger runt den unga.

De flesta vårdnadshavarna inom Göteborgs stad gör ett skolval för sina barn. Detta är ett resultat, en indikator på att skolor är viktigt för utvecklingen av ett demokratiskt samhälle. Förvaltningen har definierat det aktiva skolvalet som en kärnprocess och flera prioriterade insatser finns för att främja och motivera vårdnadshavare att fortsätta göra ett aktivt val av skola för sina barn.

Det blev nya skolplaceringar för cirka 580 elever från två fristående skolor som fick sina skoltillstånd indragna av skolinspektionen under 2019. Vårdnadshavare fick möjligheten att göra ett aktivt val av skola och eleverna fick nya skolplaceringar på en väldigt kort period. Förvaltningen hade en beredskap för situationerna.

Inom det systematiska kvalitetsarbetet har det utvecklats en gemensam bild inför 2020 med viktiga prioriteringar för fortsatt utveckling. Denna bild har beskrivits i den kvalitetsrapport som var ett ärende till nämnden i november. Prioriteringar kopplas ihop med nämndens verksamhetsplan för 2020.

En särskild insats har påbörjats utifrån att det ekonomiska resultatet på skolnivå visade på stora negativa avvikelser. Det är 32 skolor med allvarliga ekonomiska utmaningar. Insatsen har utformats som ett specialinriktat stöd i form av uppföljningsmöten där projektledare, verksamhetsutvecklare, HR-specialist och ekonom träffar rektor och gör en fördjupad nulägesanalys avseende:

- ekonomiskt utfall
- timplan
- lärartäthet
- klasstorlekar
- skollokalerens kapacitet
- resursfördelning och socioekonomiskt index.

Uppföljningen kommer resultera i handlingsplaner med åtgärder för att få budget i balans.

2.1 Fördjupning till nämnden

2.1.1 Måluppfyllelse 2019

Ökad kvalitet i undervisningen

Elevernas läsförmåga i årskurs 1 är central för fortsatt skolframgång. En alltför stor andel elever, i synnerhet pojkar, når inte kunskapskraven i läsning i årskurs 1. Måluppfyllelsen i svenska som andra språk och matematik avviker negativt genom grundskolans årskurser.

Andelen elever som uppnått kunskapskraven i årskurs 6 har minskat under åren. Kunskapsresultaten för årskurs 9 har utvecklats positivt de senaste tre åren. Det är dock en fortsatt stor andel elever som saknar betyg i ett kärnämne och inte blir behöriga till gymnasieskolan. Antal godkända ämnen i årskurs 6 (svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska) kan ge en indikation på elevens måluppfyllelse i årskurs 9. Flickor har i regel högre måluppfyllelse än pojkar i samtliga årskurser i grundskolan.

Det är få skolor som har en fullständig lärarbehörighet. I de fall behörigheten är hög gäller det i de flesta fall skolor med ett lågt socioekonomiskt index. Behörigheten är högst i områden med lågt socioekonomiskt index och lägst i områden med högt index. Identifierade brister utifrån Skolinspektionens kvalitetsgranskning inom områdena trygghet och studiero, strategiskt jämställdhetsarbete samt elevernas inflytande och delaktighet behöver åtgärdas.

Ökad likvärdighet mellan skolor

I årskurs 6 blir antalet högpresterande skolor färre över tid och antal lågpresterande skolor fler över tid. Försämring av resultaten har således skett både ”i toppen” och ”i botten”, vilket också kan förklara det sjunkande medelvärdet. Spridningen i skolresultat mellan de skolenheter som har lägst resultat respektive högst resultat minskar emellertid mellan årskurs 6 till årskurs 9.

Totalt sett har andelen nyanlända minskat på majoriteten av stadens skolor. Fortfarande är det en ojämn fördelning av nyanlända på skolorna, då det fortsatt är ett fåtal skolor som tar emot störst antal nyanlända. Relativt få nyanlända elever har utnyttjat möjligheten till förtur och turordningsregeln har därmed inte fått någon större effekt.

Inför läsåret 2019/2020 lämnade 88 procent av vårdnadshavarna önskemål om skolplacering, varav 96 procent fick en placering vid någon av de önskade skolenheterna.

Kommunala skolor i Göteborg med högt socioekonomiskt index har generellt lägre andel behöriga lärare än skolor med elever som har en socioekonomiskt privilegierad bakgrund.

Flertalet skolor har en lägre behörighet till yrkesprogram än vad skolornas förväntade resultat visar. Spridningen är väsentligt större på högindexskolorna, alltså både större negativa och större positiva skillnader.

Tydligare ansvar, styrning och ledning

I skolutredningen finns det inom förstärkningsområdet Tydligare ansvar styrning och ledning förslag på insats om att begränsa uppdrag och mål och från nämnd till förvaltning och skola. Sammantaget, i budget och inkomna uppdrag under året, har antal uppdrag ifrån kommunfullmäktige och grundskolenämnd hittills varit cirka 60.

Sammantaget har skolors och huvudmannens fokus på de nationella målen ökat genom framtagna indikatorer och uppföljning av undervisningen och elevernas

kunskapsresultat, inte minst i skolans lägre skolor.

I linje med grundskoleförvaltningens kultur- och strukturförändring har en rad insatser påbörjats med syfte att förtydliga ansvar och roller i styr- och stödkedjan. Renodlingen av styrkedjans roller och ansvar har påbörjats genom uppdragsbeskrivningar, framtaget reglemente och till viss del insatser för att stärka nämnden i sitt huvudmannauppdrag. Det pedagogiska ledarskapet ska genomsyra hela styrkedjan vilket innebär att rektor leder lärarnas lärande och utbildningscheferna stödjer rektorernas lärande och pedagogiska ledarskap. I detta arbete förväntas uppdragsbeskrivningarna fylla en viktig funktion.

Utifrån detta har en handledningsinsats riktats mot utbildningschefer med syftet att stärka utbildningschefens roll och uppdrag att stödja, leda och organisera rektorers lärande. Via rektorsgrupper och enskilda kvalitetsdialoger sker återkoppling på uppdraget mellan de olika chefsleden.

För att stödja rektorer och lärare i deras professionella utveckling har flera steg tagits i den nya förvaltningen. Alla stödavdelningar ska bidra till att förvaltningen skapar bästa möjliga förutsättningar för rektorer och lärare att skapa ökad kvalitet och likvärdighet för alla elever i Göteborgs Stad. Vid bildandet av den förvaltningsgemensamma organisationen har det nära stödet till rektor prioriterats.

Som ett led i grundskoleförvaltningens struktur- och kulturförändring kompletteras numera ordinär uppföljning med kvalitetsdialoger, vilka bygger på rektors uppfattning och analys av verksamhetens resultat, styrkor och behov. Vid läsårets början genomfördes kvalitetsdialoger inom samtliga utbildningsområden samt för grundsärskolans rektorer. Dialogerna summerade uppföljning och analys av verksamheternas resultat för det gångna läsåret vilket skapade en grund för rektorernas prioritering av mål inför det kommande läsåret.

Elevernas delaktighet och inflytande

En viktig händelse för elevers delaktighet och inflytande har varit valet till ungdomsfullmäktige. Det var 130 ungdomar från årskurs 6 upp till 18 år som kandiderade, varav 89 ungdomar kom från kommunala grundskolor.

I valet till ungdomsfullmäktige röstade totalt 9 112 ungdomar vilket innebär cirka 22 procent av alla röstberättigade. Få elever från sarskola deltog i valet. Valdeltagandet behöver höjas. I grundskoleförvaltningens arbete med strategisk plan för elevers delaktighet och inflytande ses detta som en viktig insats i skolans demokratiarbete. Se information i avsnitt 6.3

2.1.2 Systematiskt kvalitetsarbete

I kvalitetsrapporten 2018/2019 beskrivs vilka utvecklingssteg som tagits för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet men även de dilemman som finns och vad som behöver göras för att kunna ta nästa steg i arbetet.

Under grundskoleförvaltningens första år har det riktats tydligt fokus mot att stärka rektorers och utbildningscheferns möjligheter att agera pedagogisk ledare. Renodlingen av styrkedjans roller och ansvar har påbörjats och det har upprättats arenor för att stärka såväl kompetens som kollegialt lärande. Rektorsverkstäder är ett månatligt forum där stadens alla rektorer träffas. Dessa forum har lyft fram exempel på det goda arbete som sker på stadens skolor samt haft deltagande gästföreläsare med forskarbakgrund. Det finns även forskare kopplat till grundskoleförvaltningen i ett uppföljnings- och utvärderingsarbete.

Grundskoleförvaltningens nya modell för systematiskt kvalitetsarbete understödjer

grundskoleförvaltningens struktur- och kulturförändring genom att basera uppföljning och analys på tillit och dialog istället för kontroll och rapportering. Målet är att stärka kommunikationen och tilliten mellan styrkedjans olika nivåer.

Elevernas resultat och utbildningens kvalitet följs upp och analyseras från förskoleklass och uppåt. Framtida uppföljningar och analyser bör utvecklas och prioritera, inte minst i yngre åldrar och elevers progression när det gäller läsförmåga.

I kvalitetsrapporten framgår att fritidshemmets, förskoleklassens och grundsärskolans uppdrag i högre grad behöver synliggöras i det systematiska kvalitetsarbetet. Även här ses varierade förutsättningar att bedriva och utveckla en utbildning av god kvalitet.

Fokus i det systematiska kvalitetsarbetet har legat på att utveckla den verksamhetsnära uppföljningen. Som stöd, för alla skol- och verksamhetsformer, i det systematiska kvalitetsarbetet har grundskoleförvaltningen utarbetat olika typer av stödmaterial till såväl rektorer som lärare. För att visualisera den årliga förbättringscykeln har ett årshjul innehållande tre delar tagits fram:

- Kunskap och lärande
- Trygghet och delaktighet
- Undervisningens kvalitet

Verksamhetsutvecklare utgör stöd till såväl utbildningschefer som rektorer i det systematiska kvalitetsarbetet.

För att kunna följa resultaten i förhållande till flera av de nationella målen samt underlätta skolornas analysarbete har grundskoleförvaltningen tagit fram tillförlitliga och lättillgängliga analysunderlag i form av bearbetad statistik som presenterades våren 2019 som interaktiva ”skolblad”. Resultaten för hösten 2019 bearbetas och presenteras i ett nytt IT-system som i hög grad kommer att underlätta skolornas uppföljningar och analyser. Inrapportering av resultat har under vårterminen 2019 blivit mer tillförlitlig när det gäller läsförståelse i årskurs 1. Inrapporteringen av uppnådda kunskapskrav i årskurs 3 kan förbättras genom att resultaten rapporteras in på rätt sätt och att likvärdigheten i lärarnas bedömning ses över.

Stöd till skolor för genomförande av nationellt och obligatoriskt kartläggningsmaterial i förskoleklass är framtaget. Ett arbete pågår för att utveckla uppföljningen av elevernas progression under tidiga skolår med syftet att kunna sätta in adekvata stödåtgärder där de som bäst behövs.

De viktiga prioriterade insatser som redovisats i förvaltningens kvalitetsrapport för läsåret 2018/2019 fångas upp och tas om hand i nämndens verksamhetsplan för 2020.

2.1.3 Skolvalsprocessen

Inför läsåret 2019/2020 organiserades det för första gången i hela kommunen ett skolval för samtliga barn och elever aktuella för en placering i förskoleklass och som ska byta skolenhet.

Av samtliga barn och elever som var aktuella för ett skolval inför läsåret 2019/2020 lämnade 88 procent av vårdnadshavarna önskemål om skolplacering, varav 96 procent fick en placering vid någon av de önskade skolenheterna. Förvaltningen placerade cirka 11 500 elever i skolvalet. Flera sena ansökningar inkom och det fanns elever som inte hade tilldelats en skolplacering vid skolstart. Under året har förvaltningen utöver skolvalet uppskattningsvis 100 löpande placeringar varje vecka.

Sammantaget fattades beslut om skolplacering i grundsärskolan för cirka 200 elever under 2019. Av dessa fick 89 procent en placering vid någon av de önskade

skolenheterna. Därtill inkom ett femtiotal ansökningar om integrering varav majoriteten beslutades enligt vårdnadshavares önskemål. Det finns fem beslut om avslag.

Det tillkommer kontinuerligt elever som mottas i och önskar skolplacering i grundskolan. Dessa hanteras löpande och det finns således ingen avgränsad period då vårdnadshavare ska inkomma med önskemål. Grundskolan ingick inte heller inte i den ordinarie skolvalsprocessen, verksamhetsåret 2019.

Förvaltningen har upprättat en rapport som heter *Utvärdering skolval 2019 - Strategier inför skolval 2020*. Den innehåller en redogörelse och utvärdering av skolvalsprocessen 2019. Grundskolenämnden godkände utvärderingen av ett aktivt skolval 2019-06-19.

Inför skolvalsperioden läsåret 2020/2021 har framför allt de kommunikativa insatserna tydligt förstärkts. E-tjänsterna (skolval/skolbyte) har också varit i gång där vårdnadshavare haft möjlighet till att ansöka digitalt. Under hösten 2019 införskaffade förvaltningen ett digitalt stöd för arbetet med placeringar av elever som kommer att säkerställa att hantering sker på ett korrekt och likvärdigt sätt.

Inför kommande skolval ser förvaltningen flera prioriterade insatser.

Ansökningsperioden för skolvalet, samtliga verksamhetsformer ska genomföras under höstterminen i perioden mellan 15 november och 15 december. Förväntad effekt är bättre förutsättningar för placeringsarbetet av elever samt möjliggöra tidigare utskick av placeringsbesluten.

Skolbytesperioden behöver tidigareläggas för att möjliggöra för elever, vårdnadshavare och rektorer att få tidigare besked om skolbytesansökningarna.

Grundskoleförvaltningen har definierat skolvalet som en kärnprocess som innefattar aktiviteter och insatser från de flesta av förvaltningens avdelningar. Därav blir samordning och samverkan fortsatt avgörande och viktigt för ett bra och rättssäkert arbete. Som ett stöd kommer skolvalsprocessen att kartläggas för att skapa en samsyn om hur processen fungerar, både inom och utom förvaltningen.

2.1.4 Fristående skolor och ansvaret som hemkommun

Året har präglats av ett arbete där grundskoleförvaltningen fortsatt har arbetat med att etablera goda relationer med de fristående huvudmännen. Kontakterna har varit tätare jämfört med tidigare år och bestått av informationsmöten och kontakter med enskilda skolenheter.

Grundskoleförvaltningen har genomfört fyra informationsmöten dit fristående grund- och grundskolor varit inbjudna. Informationsmötena har tagit upp de förändrade rutiner som övergången från stadsdelsnämnder till en grundskoleförvaltning inneburit för de fristående skolorna. Flera av mötena har riktat sig till en utpekad målgrupp på de fristående skolorna. Genom att rikta sig till en utpekad grupp har mötena kunnat vara mer specifika i sin agenda samtidigt som frågor har kunnat hanteras på ett djupare plan. Många fristående skolor har uttryckt att de är nöjda med grundskoleförvaltningens möten och information.

Utöver gemensamma möten har grundskoleförvaltningen bjudit in enskilda skolor till möten. Dessa har oftast behandlat skolans administrativa hantering av olika frågor och i flera fall bidragit till en bättre ordning på den fristående skolans hantering av till exempel elevrapportering.

Arbetet med betalströmmar och elevregistrering har prioriterats. En ny instruktion har tagits fram när en elev byter skolhuvudman. Arbetet pågår med att utveckla definierade processer och rutiner så att de även omfattar de fristående skolorna, utredningsprocessen för skolformstillhörighet är en av dessa processer.

Förändring antal fristående skolor

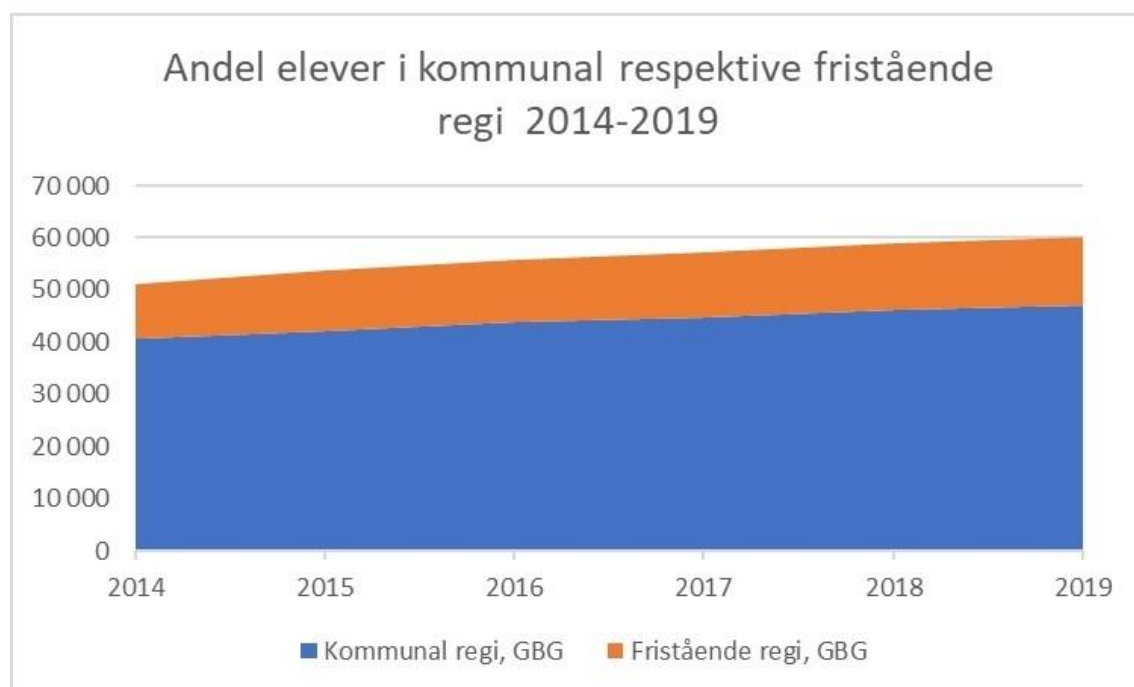
Under 2019 har en ny fristående skola startat i Göteborg, Primusskolan. Den stängde också under året då tillståndet blev indraget.

Två huvudmän, RM Education och British International School, har fått nya tillstånd att starta skola. Troligt är att det kommer att dröja något år innan dessa skolor startar. Två huvudmän, Vindseglet AB och Vetenskapsskolan i Göteborg AB, har fått avslag på sina ansökningar och en huvudman väntar på beslut från Skolinspektionen.

Tre huvudmän har sedan tidigare tillstånd att starta skola i Göteborg men har skjutit upp sina planer på att starta.

Andelen elever som väljer fristående skolor är relativt konstant över tid, se figur nedan. En mer detaljerad vy över fördelning över tid mellan Göteborgs stads elevers val av huvudman, samt andelen elever från annan kommun som valt skola i Göteborgs stad finns i tabellen längst ned.

Andelen elever i kommunal regi respektive fristående regi

Insyn

Under året har åtta insynsbesök genomförts på fristående grundskolor i Göteborg. Den ursprungliga planeringen var att besöka samtliga fristående huvudmän för grundskolan i Göteborg under året. Skolinspektionen har under 2019 fattat ett flertal beslut utifrån sin nya möjlighet till ägarprövning. Besluten har varit både fler och mer ingripande än vad grundskoleförvaltningen förväntat och inneburit att grundskoleförvaltningen behövt prioritera om och minska antalet insynsbesök. Besöken har prioriterats till de skolor som grundskoleförvaltningen bedömt behöva mest kontakt med under året. Samtliga skolor som Skolinspektionen har fattat beslut om utifrån en ägarprövning har förvaltningen besökt och haft kontinuerlig kontakt med under den tid som Skolinspektionen genomfört sin utredning.

Elever fick nya skolplaceringar

Två skolor har fått sina skoltillstånd indragna som ett resultat av den hårdare granskning som skolinspektionen genomför kring ägarprövning av de fristående huvudmännen.

Primusskolan med 142 elever stängde 30 juni. Safirskolan med 439 elever stängde 31 december. Alla elever har fått göra skolval och fått en skolplacering på andra skolor.

Freinetskolan Bild och Form fick ett föreläggande från Skolinspektionen utifrån deras ägarprövning. Det finns en mindre risk att även den skolans tillstånd dras in.

Förvaltningen har haft kontinuerlig kontakt med skolan och det finns en beredskap för de beslut som Skolinspektionen kan tänkas ta.

Tabell 1. Fördelning över tid, 2014-2019 mellan Göteborgs stads elevers val av huvudman samt andelen elever från annan kommun som valt skola i Göteborg stad.

Huvudman	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kommunal regi	40 636	42 226	43 834	44 679	46 157	47 023
Från Göteborg	40 325	41 907	43 500	44 336	45 776	46 680
Från annan kommun	311	319	334	343	381	343
Kommunal regi, annan kommun	948	924	1 021	587	474	592
Fristående regi, Göteborg	10 614	11 454	11 948	12 566	12 843	13 157
Fristående regi, annan kommun	192	206	165	163	148	169
Totalt grundskola	52 390	54 810	56 968	57 995	59 622	60 941
Totalt grundskola, endast elever i Göteborg	52 079	54 491	56 634	57 652	59 241	60 598

2.1.5 Samverkan

Grundskoleförvaltningen samverkar och samarbetar med många olika aktörer, i olika sammanhang och på olika nivåer, både inom och utanför staden.

Vardagssamverkan med den unga i fokus

Grundskoleförvaltningen samverkar både internt med stadens förvaltningar och med externa aktörer i syfte att säkerställa vardagssamverkan kring eleven. Samverkan utgår från en holistisk syn på den unga där olika aktörer bidrar i den helhet som utgör en ung människas liv.

När grundskoleförvaltningen bildades 2018, medföljde ett uppdrag från kommunstyrelsen att säkra samverkan kring barns och elevers situation. Viktiga samverkansparter för grundskoleförvaltningen är bland annat stadsdelsförvaltningarna, övriga kommunala förvaltningar, Västra Götalandsregionen, polisen samt externa parter.

Samverkan med stadsdelsförvaltningarna

Under 2019 har grundskoleförvaltningen, tillsammans med förskoleförvaltningen, fört dialog med samtliga stadsdelsförvaltningar om fortsatt samverkan 2020. Dialogerna har

präglats av de förhållanden som rått under året, med bland annat osäkerhet kring framtida organisering samt stadsdelarnas utmanande ekonomiska läge, vilket har medfört att samverkansresurser har prioriterats ned. För att underlätta samverkan, och minska risken för att samverkan faller mellan stolarna om stadsdelsförvaltningarna inte skulle vara kvar i samma form, lades tidigt under året fokus på att hitta gemensamma och/eller likvärdiga samverkansformer med stadsdelarna. De ekonomiska utmaningarna hos alla berörda parter har även inneburit att dialogerna haft inriktningen att gemensamt se över och prioritera bland befintliga insatser. För grundskoleförvaltningens del har tre typer av insatser prioriterats:

1. Insatser som bedöms vara strategiskt viktiga, exempelvis Skola som arena, som är en samverkansmodell som används i flera skolor i staden.
2. Insatser som ingår i skolans kärnuppdrag, där stadsdelarna kompletterar eller avlastar. Exempel på sådana insatser är skolsociala team i Angered och närvaroarbeta i Askim-Frölunda-Högsbo.
3. Insatser som är delfinansierade med folkhälsomedel och som ingår i folkhälsoavtalet som gäller 2020.

Under året har även strategiska gruppen som forum utvecklats. Gruppen, som finns i varje stadsdel och består av utbildningschefer och berörda sektorchefer, utgör en viktig instans för att fortlöpande behandla och säkra samverkan mellan grundskola, förskola och stadsdel. Även den fortlöpande kontakt som skolans elevhälsochefer har med stadsdelarna är en viktig kanal för att säkra samverkan.

Samverkan inom ramen för Jämlik Stad

Jämlik Stad är ett omfattande arbete som handlar om att öka jämlikheten i staden utifrån olika aspekter. Det delmål som skolan omfattas av kallas God start i livet och goda uppväxtvillkor och handlar bland annat om att ge varje barn möjlighet att utvecklastill sin fulla potential, främja barns språkutveckling, att ge barn och unga möjlighet att stärka sociala nätverk och förmågor, möjlighet till delaktighet, inflytande och rätt av vara sig själva, och att barn och unga ska ha en tillgänglig och meningsfull fritid.

Jämlik Stad drivs på övergripande nivå av Social resursnämnd. Satsningen finansieras 2019 och 2020 av statliga medel för att motverka segregation. Staten har i budgetpropositionen för 2020 aviserat fortsatta satsningar (2021-2022) på medel mot segregation.

Familjecentrerat arbetssätt

Genom styrgruppen familjecentrerat arbetssätt för fullföljda studier, med främst strategiska chefer från kommun och region, tas underlag fram för gemensamma målområden i en långsiktig plattform för samverkan. Strukturella förutsättningar för arbetet behöver skapas mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och Göteborgs stad som stärker familjecentrerat arbetssätt för barn och unga 6-18 år. Hälso- och sjukvårdsnämnden Göteborg gav formellt uppdrag till VGR i december 2019 att nämnden gärna ser att framtida avtal kring familjecentrerat arbetssätt inkluderar barn och unga 6-18 år.

Lokalt finns det koordinatörer för det familjecentrerade arbetssättet i nästan alla stadsdelar samt inom Utbildningsförvaltningen. Koordinatorerna ska samordna och driva lokal samverkan kring barn och unga i skolåren. Koordinatorernas uppdrag handlar om att säkra en samverkansplattform för tidig upptäckt och tidiga insatser, en sammanhållen barn- och ungdomshälsa och likvärdigt föräldrastöd. Bland annat har koordinatörer tillsammans med kuratorer från skola, vårdcentral och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) genomfört användardriven tjänstedesign i kontakt med cirka 100 föräldrar från samtliga verksamheter utifrån deras upplevelse på organisationers

samverkan.

Skolan som arena

En av aktiviteterna inom Jämlik Stad är Skolan som arena. Det är ett initiativ som under 2019 har drivits i några områden i staden: Västra Hisingen, Lundby, Angered, Västra Göteborg och Östra Göteborg

Arbetet med skolan som arena tar sin utgångspunkt i att ansvaret för att barn ska få en fullföljd skolgång och gymnasiebehörighet vilar på hela samhället. Därför bjuds fler aktörer in i arbetet att utveckla en samverkansmodell för att nå en högre måluppfyllelse.

Skolan har stora möjligheter att bli en samlande arena för barn och familjer från många olika socioekonomiska livssituationer där fler aktörer kan verka och bidra till skolans kompensatoriska uppdrag. Att utveckla skola som en öppen arena syftar till att öka förutsättningarna till en god utbildning, fullföljda studier och lärande genom att skapa trygga och sociala miljöer i, och runt, stadens skolor. Att se skolan som en arena i lokalsamhället kan vara en strategi för att lyfta och utveckla ett helt område och blir på så sätt även viktigt även för frågor som rör tillit, trygghet och sammanhållning.

Erfarenheterna från arbetet hittills visar att vissa nyckelfaktorer är avgörande för att arbetet ska bli framgångsrikt. Det handlar bland annat om rektors engagemang i frågan och förankringen i lokalsamhället. Erfarenheterna kommer att ligga till grund för planering av framtida insatser.

Erfarenheten visar också att det finns anledning att utveckla kompletterande koncept för samverkan kring en meningsfull fritid.

Områdesutveckling

I många delar av staden bedrivs ett gemensamt samverkansarbete med fokus på utveckling av geografiska områden, inte sällan med bostadsbolagen som en av de drivande parterna. Ett aktivt områdesutvecklingsarbete bedrivs sedan många år i Gårdsten. I Hjällbo finns ett nystartat initiativ till ett gemensamt områdesutvecklingsarbete. I Lövgärdet drivs områdesutveckling tillsammans mellan många parter. Områdesutvecklingsinitiativ finns även i bland annat Kville och Tynnered.

Samverkan och samarbete med samhällsaktörer

Skolan ska samverka med arbetslivet och närsamhället och verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö. Samarbete med externa aktörer kan berika och komplettera skolan, och möjliggör en viktig koppling till omvärlden utanför skolan.

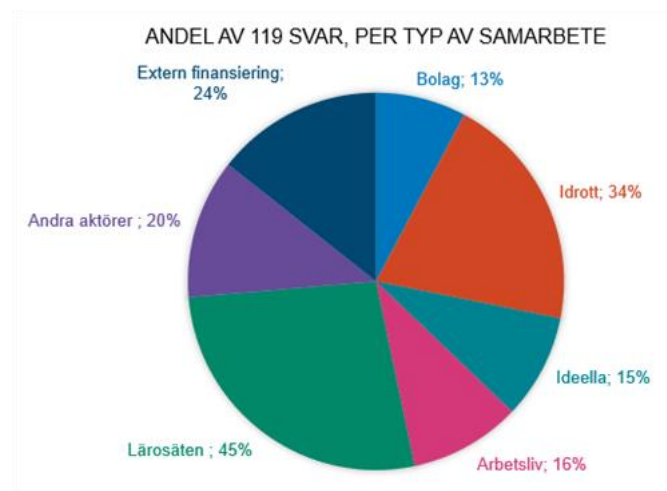
Exempel på samverkans-/samarbetsparter

Skolan kan exempelvis samverka och samarbeta med förvaltningar eller bolag inom staden, bostadsbolag, ideella organisationer och föreningar, arbetslivsaktörer, enskilda företag, entreprenörskapsaktörer, lärosäten och science centers, regionala aktörer, kulturinstitutioner, myndigheter och andra nationella aktörer, eller ingå i internationella samarbeten.

Under 2019 har grunder för arbetet säkerställts genom grundskolenämndens riktlinje för externa samarbeten. Riktlinjen tydliggör förutsättningar för att samarbeten som ingår ska bli rätt ur en formell och kvalitativ synvinkel.

Lokalt finns en stor frihet för skolor att ingå samarbeten som kan bidra till skolans utvecklingsbehov. 2019 genomfördes en kartläggning av skolors externa samarbeten.

119 skolor svarade på enkäten. Vilken typ av samarbeten som skolorna har framgår av nedanstående bild.

Ur ett förvaltningsövergripande perspektiv behöver det säkerställas att skolans uppdrag att samverka med närsamhället fungerar överallt, och särskilt prioriteras i områden där skolan utgör elevers främsta koppling till arbets- och samhällsliv.

Förvaltningsövergripande arbetssätt för att säkerställa en kompetent och likvärdig värdering av samarbetsförslag har etablerats. Det är ett stort intresse bland externa aktörer att bidra till grundskoleförvaltningens verksamhet. Inriktningen i dialogen med externa aktörer har inriktats på att tydliggöra möjligheten att bidra till en meningsfull fritid för elever. Många skolor upplever att ett externt tryck från aktörer som vill bidra inom undervisningstiden kan utgöra ett störande snarare än stöttande moment. Arbetet med att etablera och tydliggöra positiva samarbeten fortsätter 2020.

Ett forum för samverkan med arbetslivet har etablerats genom det strategiska samverkansrådet för grundskole- och arbetslivskontakter i Göteborg. Avsikten med att bilda rådet är att öka och kvalitetssäkra samverkan samt möjliggöra en ”en dörr in”-lösning för arbetslivet. Rådet är en plattform där viktiga aktörer som representerar arbetslivet och skolan samlas för att diskutera samverkan, utveckling och kompetensförsörjning.

Internationella samarbeten

Grundskolenämnden har under 2019 inlett ett samverkansarbete med andra aktörer för att inleda arbetet för att nämnden ska vara en tydlig aktör även i en internationell kontext.

Under 2019 har grundskoleförvaltningen tagit fram riktlinjer och rutiner för hantering av EU-arbete och internationellt arbete.

Enkät och inventering som genomfördes under 2019 visar att förvaltningens skolor deltar i cirka 40 EU-projekt och internationella aktiviteter. Erasmus+, EU:s utbildningsprogram, delfinansierar de flesta projekten. Projekten innehåller både elevutbyte och lärarutbyte och bidrar till ökad internationell kompetens både för våra elever och personal.

Under 2019 har en omorganisering och centralisering av det internordiska vänortssamarbetet genomförts, för en tydligare koppling till förvaltningsledningen. Representanter från förvaltningen har deltagit i Eurocities social affairs-möte i Glasgow, med ett aktivt deltagande för att få inspel från andra länders representanter kring förvaltningens utmaning att skapa en central förvaltning och samtidigt möta alla elevers behov. Förvaltningen har även deltagit i en EU-projektansökan samt projektutveckling

om lärarbristen/kompetensförsörjning via kontakter i Eurocities.

I slutet av 2019 lämnade grundskoleförvaltningen tillsammans med utbildningsförvaltningen in en ansökan till Europeiska socialfonden (ESF) om ett projekt som avser stärka och utveckla övergången mellan grundskola och gymnasiet. Grundskoleförvaltningen har även varit delaktiga i ESF-ansökan Socialt innovationslab, vilken utformats inom Jämlik stad.

Grundskoleförvaltningen har initierat samtal mellan stadens utbildningsförvaltningar och svenska ESF-rådet kring pågående och kommande utlysningar och program inom socialfonden.

2.1.6 Uppföljning av intern kontroll 2019

Samlad bedömning av uppföljning av intern kontroll 2019

Uppföljningen av samtliga processer i den interna kontrollplanen 2019 visar att pågående åtgärder och insatser finns. I analysen framkommer det att det finns förbättringar, men att det även finns fortsatta utmaningar. Det framkommer även att flera åtgärder i de olika processerna har några gemensamma faktorer:

Digitalisering

Det finns behov av system, digitala för att säkerställa data, analys och tillgängliggöra underlag som ligger till grund för rättssäker hantering för elevernas möjlighet till kvalitet i undervisning. Både inom personalförsörjning, skolpliktbevakning, resultatrapportering av betyg och skolvalsprocessen.

Processbaserad verksamhetsutveckling

Det finns behov av att kartlägga processer, ta fram rutiner, säkerställa strukturer och finna gemensamma arbetssätt.

Kultur och förhållningssätt

Det finns behov av att stärka kulturen vad gäller efterlevnad av framtagna rutiner. Att tydliggöra ansvar och finna en kontrollmiljö med kontrollaktiviteter som systematiseras i verksamheterna. Där alla medarbetare och chefer vet rutinernas syfte och hur saker och ting ska utföras i verksamheterna. Detta arbete tar tid och för att säkerställa detta behövs kontinuerlig dialog och kunskapsstärkande aktiviteter.

Här följer en redovisning per process. Först vad som kom fram för föreslagen åtgärd i riskanalysen. Sedan en bedömning av åtgärden efter genomförd uppföljning och analys.

Resultatrapportering

Åtgärd

Ta fram centrala rutiner för rapportering som anger vad som ska rapporteras, hur, och när. Informations- och fortbildningsinsats för berörda.

Bedömning av åtgärd

Rutiner kring inrapportering, bearbetning av data och stöd i analys där flera enheter har olika roller har tagits fram. Det finns en gemensam arbets- och tidplan för hur arbetet ska ske och när olika aktiviteter i processen ska ske. Det finns fortfarande en del felaktigheter i inrapportering och underlag behöver kvalitetssäkras med stöd av system. Det finns behov av utbildningsinsatser, information om, workshops för att säkerställa rutinernas efterlevnad.

Behörighetskartläggning

Åtgärd

Ta fram och implementera IT-stöd som möjliggör kartläggning av lärarbehörighet på enhetsnivå.

Bedömning av åtgärd

Ett systemstöd för samkörning av skolverkets legitimationsregister och förvaltningens lönesystem är framtaget vilket ger möjligheter till kartläggning av antal legitimerade lärare per skola. Förvaltningen kommer under början av 2020 att kunna följa upp andel arbetad tid av behöriga lärare på skolenhetsnivå då ett nytt resursplaneringssystem är fullt implementerat.

Skolpliktsbevakning

Åtgärd

Fastställ och implementera central rutin för systematisk skolpliktsbevakning av ej skolplacerade elever.

Bedömning av åtgärd

Det finns en framtagen rutin för systematisk skolpliktsbevakning av ej skolplacerade elever. Det innebär att sammanställningar ska ske över elever som saknar placering vid skolenhet och delges rektor på bevakande skola. Det finns svårigheter att få systematik i uppföljningen med tillräcklig frekvens på utskick av sammanställning. Planering pågår för att automatisera utskicket på ej klassplacerade elever till skolorna för att skicka ut listor en gång i månaden från och med mars 2020. Utökad frekvens av påminnelser på detta sättet och uppdatering av skolpliktsrutinen så att den blir enklare att följa gör det lättare för fler skolor att stärka skolpliktsbevakningen.

Skolvalsprocess

Åtgärd

Ta fram ny processbeskrivning och tillhörande rutiner.

Ta fram en e-tjänst som stödjer rättssäkerhet och gör det enklare att göra ett aktivt skolval.

Bedömning av åtgärd

Grundskolenämnden har under hösten reviderat regler för antagning till förskoleklass och grundskola. Förvaltningen har efter utvärdering av skolvalsprocessen analyserat var brister finns i skolvalsprocessen och därmed finns möjlighet att korrigera dem utifrån strategier och rutiner. Se avsnitt 2.1.3. Under hösten har också förvaltningen införskaffat ett digitalt stöd vid planeringsarbetet.

Processen för skolplacering i grundsärskolan är under utveckling. Rutiner för placering i grundsärskolan samt fastställande av kapacitet på respektive skolenhet har tagits fram. Vidare pågår ett arbete med att utöka antalet grundsärskoleplatser i staden, både på kort och lång sikt, i syfte att säkerställa att elever som har rätt till en skolplacering i grundsärskolan får det. Rutin för skolplacering i grundsärskolan är kommunicerad till utbildningschefer och rektorer. Grundsärskolan är numera också sökbar via e-tjänsten i den ordinarie skolvalsprocessen.

Anmälan och utredning om kränkande behandling

Åtgärd

Utveckla digital lösning för anmälan av kränkande behandling som uppfyller krav på användbarhet och informationssäkerhet.

Bedömning av åtgärd

Från och med höstterminen 2019 används ett digitalt system för att registrera, utreda och eventuellt åtgärda när en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Systemet har den 31 december 2019 varit aktivt på alla skolenheter i två månader. Under 2020 kommer effekter av systemet utvärderas och analyseras. Det går att se att anmälningsbenägenheten ökat och under 2020 fortsatt undersöka hur dessa kan bidra till

ett förebyggande och främjande arbete och stärka upp skolornas planer mot kränkande behandling.

Fastighetsplanering

Åtgärd

Ta fram kapacitets bedömning av fastigheter och prognoser för F-klass inför HT -19.
Ta fram processbeskrivning och tillhörande rutiner som beskriver ansvar för inblandade parter.

Bedömning av åtgärd

Skolornas kapacitet att ta emot elever, antalet platser per årskurs och skolenhet bedömdes inför läsåret 2019/20. I bedömningen ingick lokalernas beskaffenhet, den verksamhet som bedrivs utifrån behov, ekonomiska förutsättningar utifrån resursfördelningen och olika elevers val av skola och skolenhetsförändringar. Varje läsår måste en ny bedömning göras utifrån att elever byter årskurs, eventuellt byter skolenhet och eftersom skolenheter förändras i sin organisation. Inför skolvalet har därför i december en första bedömning gjorts av skolornas kapacitet att ta emot elever för läsåret 2020/21.

En processkartläggning har genomförts avseende bedömning av kapacitet för innevarande och nästkommande läsår.

En rutin har utarbetats som beskriver formerna och ansvar för inblandade parter i kapacitetsbedömningen. Rutinen gäller från och med läsåret 2020/21, det vill säga i pågående skolval och hanterar bedömning av kapacitet vid skolval, skolbyten och oförutsedda placeringar.

3 Ekonomisk uppföljning

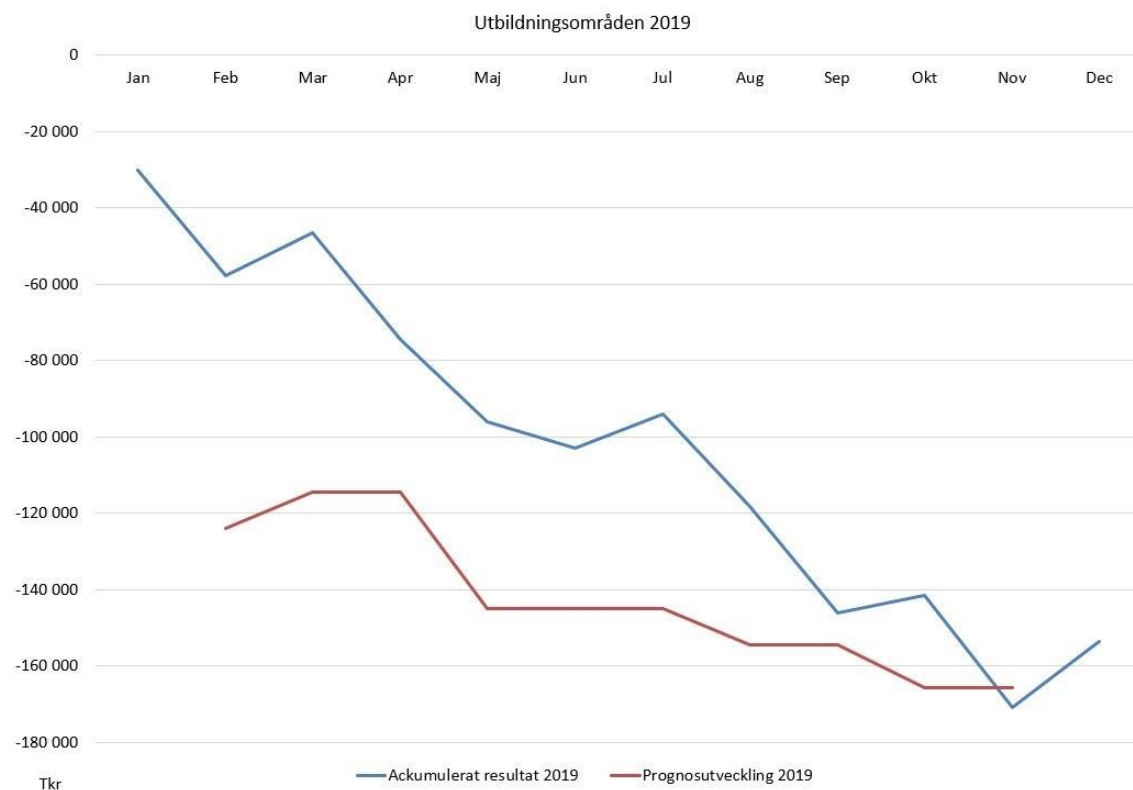
3.1 Analys av årets utfall

	Utfall	Aktuell budget	Avvikelse	Utfall 2018
Nettokostnad	-7 813	-7 819	6	-3 577 *
Kommunbidrag	7 819	7 819	0	3 665 *
Resultat	6	0	6	88
Eget kapital	86			

* Utfall 2018 avser 6 månader, juli-dec, med anledning av att förvaltningen bildades 1:e juli 2018.

Grundskoleförvaltningens årsresultat för verksamhetsåret 2019 är en positiv avvikelse på 6 mnkr vilket motsvarar 0,07 procent av kommunbidraget.

Grundskoleförvaltningens utbildningsområden redovisar en resultatavvikelse på minus 153 mnkr för året 2019, vilket är en förbättring med cirka 13 mnkr jämfört med den årsprognos som lämnades i uppföljningsrapporten per oktober. Förbättringen förklaras till största del av sent utbetalda statsbidrag som tilldelats skolorna. I tabellen nedan redogörs för 2019 års prognos- och resultatutveckling för utbildningsområdena.

Den negativa avvikelsen inom utbildningsområdena beror på högre personalkostnader jämfört med budget.

Förvaltningen håller fortfarande på att anpassa sig till sin nya organisation och resursfördelningsmodell. Omställningen från tio olika resursfördelningsmodeller till en har varit en stor utmaning under det gångna året. Flera insatser pågår för att stärka verksamhetens förutsättningar att anpassa sig efter den nya gemensamma resursfördelningsmodellen.

Grundskoleförvaltningens avdelningar inklusive kostnadsansvaret för elever i andra kommunala eller fristående skolor redovisar ett resultat för året på 159 mnkr, vilket är en liten försämring jämfört med årsprognosen som lämnades i uppföljningsrapporten

per oktober. Det positiva resultatet förklaras av:

- Outnyttjad ledning och styrningsbudget
- Lägre IT-kostnader
- Lägre hyreskostnader
- Bokslutsposter
- Ej genomförda eller försenade projekt

Ett av förvaltningens fokusområden under 2020 är att utbildningsområdena ska ha en ekonomi i balans. Detta gör vi bland annat genom att förstärka stödet ut till 32 utvalda skolor som står för cirka 70 procent av utbildningsområdenas underskott.

En framgångsfaktor för att uppnå ekonomi i balans under 2020 är att rektorerna fortsätter arbeta med sin inre organisation med stöd av resursplaneringsverktyget, stödfunktioner och utbildningschef.

	Ingående eget kapital	Årets resultat	Utgående eget kapital
Eget kapital	-80	-6	-86

3.2 Värdering av eget kapital

Det huvudsakliga syftet med nämndens eget kapital är att möjliggöra långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten så att hastigt förändrade förutsättningar kan överbryggas. Nämnden kan besluta om att ta eget kapital i anspråk.

Nämnden bör sträva efter att ha ett eget kapital i nivå som motiveras utifrån verksamheten och de förutsättningar under vilken nämnden verkar. Nämnden ska därför årligen aktivt värdera den egna verksamheten utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv och skriftligen motivera en rimlig nivå på eget kapital. Eget kapital som överstiger denna nivå ska återredovisas till kommunstyrelsen. I detta sammanhang ska nämnden beakta de av kommunfullmäktige beslutade riktnivåer som gäller för samtliga nämnder.

När grundskoleförvaltningen bildades fick förvaltningen ett tilldelat eget kapital på 70 mnkr. Förvaltningens resultat för 2018 var 88,2 mnkr, vilket innebär att det utgående egna kapitalet skulle varit 158,2 mnkr. Den beslutade riktnivån för eget kapital för grundskoleförvaltningen är 60-80 mnkr, vilket innebär att förvaltningen fick lämna tillbaka 78 mnkr till staden och det egna kapitalet fastställdes till 80 mnkr.

Grundskoleförvaltningens bedömning av eget kapital är att det bör vara mellan 140-160 mnkr. Det skulle utgöra cirka två procent av kommunbidraget, vilket stämmer överens med övriga riktnivåer för stadens förvaltningar. Denna nivå krävs för att hantera framtida risker i form av volymförändringar, behovsförändringar, reinvesteringar och konjunkturförändringar samt uppbyggnaden av en ny grundskoleförvaltning.

Utöver ovanstående har ytterligare risker identifierats som kan få ekonomiska effekter upp till 210 mnkr under 2020 för grundskoleförvaltningen:

- Mottagande och implementering av internservice organisation från stadsdelsförvaltningarna
- Överskjutande av kostnader från andra förvaltningar såsom; ny hyresmodell för lokalhyror, evakuering och rivnings kostnader samt simundervisning.

Grundskoleförvaltningen bedömer att det egna kapitalet för 2019 ska fastställas till 86 mnkr enligt motiveringen ovan.

3.3 Nettokostnads- och volymutveckling

	År 2018	År 2019
Nettokostnad skola 6-15 år	3 577	7 813
Nettokostnadsutveckling (%)		7,7 %
Antal göteborgselever (genomsnitt under året)	58 735	60 091
Förändring (%)		2,31 %
Nettokostnad per elev i stadens egna grundskolor inklusive förskoleklass	107 739	115 767
Antal göteborgselever i fritidshemsverksamhet (genomsnitt under året)	23 163	23 444
Förändring (%)		1,21 %

Nettokostnadsutvecklingen för perioden januari-december 2019 jämfört med föregående år är 7,7 procent eller motsvarande cirka 560 Mkr och beror på;

- Expansion,
- Indexökningar för löner
- Övriga prisökningar
- Andra kostnadsökningar utöver vad som motiveras av expansion

Cirka två procent av nettokostnadsutveckling beror på expansion till följd av fler i befolkningen vilket föranleder en ökning av exempelvis; lärare, lokaler, intern service etc. Cirka tre procent kan kopplas till löner och övriga prisökningar. Kvarstående cirka tre procent kan kopplas till andra kostnadsökningar utöver vad som motiveras av expansion, framförallt på grund av ett ökat antal årsarbetare.

Förvaltningen har ökat med cirka 350 årsarbetare perioden oktober 2018 till oktober 2019, vilket motsvarar en ökning med cirka 5 procent. Av dessa kan cirka 160 kopplas till expansion.

4 Utveckling inom personalområdet

4.1 Kompetensförsörjning

Nedan redovisas nuläge och pågående åtgärder för att stärka kompetensförsörjningen. Utfallet och analysen bygger på två väsentliga perspektiv för kompetensförsörjningen:

- Attrahera nya medarbetare och minska avgångar
- Utveckling av befintliga medarbetares kompetens

Uppföljningen och analysen fokuserar på lärare och rektorer, som nyckelpersoner i undervisningen, och elevassistenter som den största stödjande yrkesgruppen. Jämförelser med föregående år försåras av att personalnyckeltal för förvaltningen endast finns för ett halvår 2018.

Generellt i förvaltningen har andelen tillsvidareanställda medarbetare ökat och andelen tidsbegränsat anställda minskat samt att antalet heltidsanställda medarbetare ökat och antalet deltidsanställda medarbetare minskat.

Lärare

Antalet tillsvidareanställda lärare i förvaltningen har under 2019 ökat med 114.

Utöver nettoökningen av antalet lärare har 284 lärare lämnat Grundskoleförvaltningen (varav 57 gått i pension) och ersatts med nyrekryteringar. För att minska behovet av att nyrekrytera lärare är det väsentligt att minska antalet avgångar. Jämfört med 2018 är det 47 färre lärare som lämnat förvaltningen.

317 lärare har lämnat sina tjänster och erhållit nya anställningar inom förvaltningen. Det är positivt att förvaltningen kan erbjuda utvecklingsmöjligheter internt samtidigt som omsättningen bidrar till att kontinuiteten för eleverna påverkas negativt. En samlad förvaltning har medfört att personalomsättning orsakad av intern lönekonkurrens har minskat.

94 procent av förvaltningens tillsvidareanställda lärare är legitimerade med behörighet i minst ett ämne och 83 procent av förvaltningens månadsavlönade lärare (tillsvidare- och tidsbegränsat anställda) är legitimerade lärare. Motsvarande andel för förvaltningens skolor med högst socioekonomiskt index är 92,8 respektive 79,1 procent. Andel behöriga lärare är lägst i särskola och fritidshem samt i ämnena matematik/no samt slöjd. Förvaltningen har under året utvecklat uppföljningsmöjligheterna av andelen legitimerade lärare på skolorna och aggregerat men har inga jämförelsetal bakåt i tiden.

Skilnaderna i förmåga och/eller förutsättningar för att bemanna och behålla legitimerade lärare skiljer sig åt mellan skolor oavsett socioekonomiska förutsättningar. Förvaltningen behöver framgent följa upp och analysera vari svårigheterna består för enskilda skolor för att i ökad utsträckning kunna rikta stöd utifrån skolornas olika behov utöver det förvaltningsgemensamma stöd som ges.

Pågående åtgärder

Grundskoleförvaltningen driver tre projekt i syfte att stärka kompetensförsörjningen av lärare.

1. Projekt kompletterande tjänster - projektet syftar till att tydliggöra roller för lärare och de yrkesgrupper i skolan som stödjer undervisning och elever samt att definiera kompetenskrav för de stödjande rollerna. Genom en ökad tydlighet skapas förutsättningar för rektorer att organisera arbetet i skolan så att lärarna kan fokusera på det undervisande uppdraget och få stöd i andra arbetsuppgifter. Projektet knyter an till det utvecklingsarbete i frågan som drivs inom GR's (Göteborgsregionens) branschråd.

2. Projekt förstelärare och lektorer - projektet syftar till att definiera rollerna förstelärare och lektorer samt att skapa en likvärdighet gällande anställningsvillkor och förutsättningar. Förstelärare och lektorer har en viktig roll i arbetet för att stärka kvaliteten och likvärdigheten i undervisningen och är en viktig karriärväg för lärare.

3. Projekt fritidshem - projektet syftar till att definiera roller och kompetenskrav inom fritidshemmen. En kompetenskartläggning av all personal har gjorts och nya befattningar inrättats som speglar kompetensnivån. En kompetensutvecklingsplan har tagits fram för att öka kompetensen och stödja medarbetare att öka kompetensen och/eller studera till lärare i fritidshem.

För särskolan gäller skärpta lagkrav rörande behörighet från 1 juli 2020. Förvaltningen kommer under våren 2020 att göra en kompetenskartläggning och upprätta en kompetensutvecklingsplan. I samtliga pågående projekt som nämnts ovan beaktas även särskolans förutsättningar.

Utöver de pågående projekten görs flera insatser som t e x:

- stärkt VFU-mottagande för att öka antalet VFU-studenter och för att stärka kvaliteten i studenternas VFU
- stärkt samverkan med Göteborgs universitet för att bland annat finna nya vägar för att fler ska kunna utbildas till lärare inom de lärarkategorier där behörighetsgraden är lägst
- planering av inrättandet av en lärarakademi i syfte om att ta ett helhetsgrepp kring insatser för att stödja kompetensförsörjningen av lärare i grundskoleförvaltningen.
- samverkan via GR i ett nyinrättat branschråd för att nationellt, regionalt och lokalt stärka kompetensförsörjningen till grundskolan.

Rektorer

Antalet rektorer i tjänst är oförändrat under året medan antalet biträdande rektorer i tjänst har ökat med tolv medarbetare.

17 tillsvidareanställda rektorer har lämnat grundskoleförvaltningen under 2019, det är tio färre än 2018.

Ledarenkäten visar att rektorernas skattning av sina förutsättningar i arbetet markant har förbättrats sedan bildandet av förvaltningen. Jämfört med andra första linjens chefer i staden skattar dock rektorerna sina förutsättningar fortsatt lägre.

I den pågående skolenhetsutredningen har information samlats in från samtliga rektorsgrupper om styrkor och svagheter med nuvarande organisering. Rektorerna framför att det är positivt att de kommer samman i utbildningsområdena och i hela staden men att rektorerna saknar en kollegial samverkan på skolnivå.

Pågående åtgärder

Projekt Rektorsakademien har under 2019 arbetat fram insatser för att stärka kompetensförsörjningen av rektorer, t e x:

- strategier för att fånga upp framtida ledartalanger inom förvaltningen och för att attrahera ledare externt
- stöd för introduktion av rektorer/biträdande rektorer till uppdraget
- samtalsstöd för medarbetarsamtal och bedömningssamtal med rektorer/biträdande rektorer utifrån rektors uppdrag som underlag för individuell kompetensutvecklingsplan
- kompetensutvecklingsinsatser kopplat till rektors uppdrag
- rutiner för ansökan till statlig rektorsutbildning och stöd till avlastning under tid

som rektor genomför utbildningen

Den pågående skolenhetsutredningen kommer bland annat att belysa hur förvaltningen kan skapa förutsättningar för rektorerna att vara pedagogiska ledare genom hållbara ledningsstrukturer på skolorna.

Elevassistenter

Antal tillsvidareanställda elevassistenter har minskat med 20 medarbetare under året. Minskningen påverkas av att den befattningsöversyn som gjorts inom fritidshemmen där många elevassistenter som haft sin huvudsakliga placering i fritidshemmen fått ny anställning som fritidsledare. Nio elevassistenter färre har sagt upp sig än föregående år och nyrekryteringar till elevassistent tjänster har minskat.

Som ett led i anpassningar till den nya ekonomiska resursfördelningsmodellen har ett flertal elevassistenter erbjudits placeringar på nya skolor inom förvaltningen vilket gjort att kompetensen har kunnat tas tillvara.

Pågående åtgärder

En förvaltningsgemensam grundutbildning för elevassistenter har tagits fram för samtliga elevassistenter i förvaltningen och genomförs under 2019/2020. Utbildningen omfattar såväl generella delar kring elevassistentrollen och att vara anställd som fördjupningar i stöd utifrån olika funktionsnedsättningar.

Övriga yrkesgrupper

En renodling av roller och befattningsöversyn i fritidshemmen har genomförts under 2019 utifrån lagstiftningen om legitimation och behörighet i fritidshemmen. Översynen har lett till en tydligare rollfördelning och organisering i fritidshemmen, relevanta befattningar utifrån kompetenskrav samt en kompetensutvecklingsplan för att höja kompetensen inom fritidshemmen.

Avgångar och rekryteringar i nedanstående tabell avser tillsvidareanställda medarbetare.

Ackumulerad personalomsättning 2019

Yrkesgrupp	Antal anställda	Extern avgång	Till annan förvaltning	Totalt slutat på förvaltningen	Extern rekrytering	Från annan förvaltning	Totalt nya på förvaltningen
Alla yrkesgrupper	8809 varav tillsvidare 7137	537	74	611	583	149	732
Lärare	4348 varav tillsvidare 3712	284	35	319	331	46	377
Rektorer	181 varav tillsvidare 178	16	1	17	14	3	17
Elevassistenter	1141 varav tillsvidare 702	54	9	63	17	7	24

4.2 Arbetsmiljöarbete

Nedan beskrivs nuläget i förvaltningen följt av en sammanfattning av de insatser som gjorts 2019 och vilka som planeras inför 2020. Avslutningsvis redovisas aktuell sjukfrånvaro samt en analys av denna.

Resultatet av medarbetar- och chefsenkäten 2018 var utgångsläget för 2019 års arbetsmiljöarbete. Dessa visade båda på en förbättring jämfört med resultatet för grundskoleområdet i stadsdelsförvaltningarna 2017. De områden som sticker ut negativt för grundskoleförvaltningen vid en jämförelse med resultatet för hela staden, både vad gäller medarbetar- som chefsenkät, är hot och våld (från brukare/elev/kund/anhörig) samt inflytande (arbetsbelastning och stress). I övrigt skiljer sig inte resultatet för grundskoleförvaltningens medarbetarenkät nämnvärt jämfört med Göteborg Stad 2018.

Resultatet för chefer ligger dock generellt lägre än genomsnittet för Göteborg stads chefer. Vad gäller chefer i grundskoleförvaltningen upplever de sig framförallt utsatta för kränkande särbehandling/mobbning, trakasserier samt hot och våld i högre utsträckning än genomsnittet av chefer i Göteborg stad.

Resultatet av de arbetsmiljöronder som genomfördes för chefer och medarbetare under 2018 stämmer överens med dessa resultat och förvaltningen har utifrån detta haft två fokusområden i arbetsmiljöarbetet under året;

- Ohälsosam arbetsbelastning
- Hot och våld, kris och säkerhet

Systematiskt arbetsmiljöarbete

För att skapa bra arbetsplatser behöver chefer, medarbetare och fackliga parter arbeta med arbetsmiljöfrågorna tillsammans. Ett omfattande arbete gjordes därför under 2018 tillsammans med de fackliga parterna för att ta fram en systematik för arbetsmiljöarbetet i grundskoleförvaltningen. Resultatet är grundskoleförvaltningens årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) som implementerades i förvaltningen under 2019 och är uppdelat i olika temablock som löper över hela året istället för, som tidigare, arbetsmiljöronder två gånger per år. Syftet med det nya sättet att arbeta med arbetsmiljön är att skapa delaktighet i arbetsmiljöarbetet hos alla medarbetare genom dialog och medansvar för att i längden skapa hållbara arbetsplatser där medarbetare trivs och är engagerade i verksamheten. SAM-årshjulet innefattar stödmaterial som chefer kan använda på arbetsplatsträffar samt skraddarsydda checklistor för ronder i den fysiska arbetsmiljön. Frisk- och riskfaktorer identifieras och prioriteras sedan i en handlingsplan som tas fram på varje arbetsplats och som kontinuerligt uppdateras under året. Under 2019 har chefer och medarbetare arbetat med SAM-årshjulet utifrån nedan teman:

- Analys av medarbetarenkäten
- Balans mellan krav och resurser
- Rutiner för sjukanmälan, vikarieanskaffning samt hot och våld
- Fysisk arbetsmiljö
- Arbetstid och återhämtning
- Social arbetsmiljö samt kränkande särbehandling och trakasserier

Under oktober-november har enheternas handlingsplaner lyfts inom varje utbildningsområde på respektive lokal samverkansgrupp (LSG) och utifrån dessa har de handlingsplaner som tidigare tagits fram för respektive område reviderats och följts upp. Detta för att finna samordningsvinster gällande åtgärder, fånga upp risker där chef inte har tillräckliga befogenheter, kunskap eller ekonomiska medel för att kunna hantera samt sprida goda exempel bland friskfaktorer/styrkor. På liknande sätt kommer

respektive områdes handlingsplan lyftas till förvaltningens samverkansgrupp (FSG) via arbetsmiljöutskottet, som underlag för att revidera och följa upp den förvaltningsgemensamma handlingsplanen.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet har gjorts i förvaltningen enligt AFS 2001:1 och ska nu sammanställas. Även denna kommer, tillsammans med resultatet från medarbetar- och chefsenkäten 2019 samt statistikunderlag kring arbetsskador, tillbud, sjukfrånvaro och frisknärvaro ligga till grund för revidering och uppföljning av den förvaltningsgemensamma handlingsplanen.

Detta arbete pågår och en reviderad gemensam handlingsplan för förvaltningen kommer tas fram under våren.

Sammanfattning av utförda aktiviteter inom arbetsmiljöområdet 2019:

- Förvaltningsgemensamt stödmaterial för framtagande av Hot- och våldplan som ska finnas på varje enhet
- Utbildning i schemaläggning
- Uppföljning av rektorers arbetsmiljö
- Utvärdering och utveckling av stödmaterial till SAM som innefattar ett fördjupningsmaterial och ett uppföljningsmaterial samt en förenkling i dokumentationen kring arbetsmiljöarbetet.
- Upphandling av IT-system för mätning av temperaturen i arbetsmiljön - görs som pilot i delar av förvaltningen under 2020.
- Uppstart av samarbete med Pe3 företagshälsa.
- Utbildning i kränkande särbehandling, trakasserier och diskriminering för huvudskyddsombud och HR
- Implementering av rutin vid kränkande särbehandling, trakasserier och diskriminering. Det förebyggande arbetet kring detta är en del av arbetsmiljöårshjulet.
- Utökad stöd till rektor vid prognosmöten då även HR deltar och bland annat följer upp sjukfrånvaro, arbetsskador och tillbud.
- Framtagande och genomförande av utbildning för elevassistenter för att stärka kompetens samt sänka sjukfrånvaron, incidenter och arbetsskador.
- Förvaltningsgemensam mall för uppdragsdialog, principer för schemaläggning samt checklista för granskning av schema har tagits fram i den partsammansatta HÖK18 arbetet med lärarförbunden.
- Stödmaterial för introduktion av nya medarbetare.

Uppföljning av de insatser som utförts under 2019 kommer göras i samband med sammanställningen av den förvaltningsövergripande handlingsplanen i arbetsmiljöarbetet tillsammans med resultatet av medarbetar- och chefsenkäten.

Pågående och planerade aktiviteter under 2020

- Framtagande av strategi för främjande, förebyggande och rehabiliterande arbete
- Framtagande och genomförande av utbildning i samverkan på SSG-nivå för rektorer, i samarbete med lärarförbunden.
- Översyn av arbetsgivarens skyddsområden
- Översyn och revidering av förvaltningens arbete med otillåten påverkan med stöd från Stadsledningskontoret
- Framtagande av utbildning för elevskyddsombud
- Utveckla samarbetet med Pe3 företagshälsa och det hälsofrämjande arbetsmiljöarbetet
- Utvärdering av en app för mätning av temperaturen i arbetsmiljön efter

- genomförd pilot i samarbete med Intraservice
- Implementering av förvaltningsgemensam mall för uppdragsdialog, principer för schemaläggning samt checklista för granskning av schema.
- Framtagande av material för medarbetarsamtal.

Den totala ackumulerade sjukfrånvaron för grundskoleförvaltningen t o m november 2019 är 7,0 procent. Sjukfrånvaron har minskat med 0,4 procentenheter jämfört med samma period 2018. Minskningen avser både den korta sjukfrånvaron och den längre dvs. från 15 dagar sjukfrånvaro och framåt. Grundskoleförvaltningen följer trenden i staden med minskad sjukfrånvaro. Göteborgs Stad har en total sjukfrånvaro på 8 procent en minskning med 0,5 procent 2019 jämfört med föregående år.

Under sommaren 2019 har Göteborgs Stad implementerat en ny rehabiliteringsprocess, *Göteborgs Stads regler för arbetsanpassning och rehabilitering*". Staden och Grundskoleförvaltningen har utbildat alla chefer och fackliga i den nya processen under hösten. Det nya arbetssättet innebär arbetsgivare ska agera tidigt och aktivt i rehabiliteringsarbetet. En viktig del för att kunna ta rehabiliteringsansvar och arbeta effektivt i enlighet men den nya rehabiliteringsprocessen, är ett bra samarbete med företagshälsovården.

En del i den nya rehabiliteringsprocessen är att chefen ska ha samtal med sina medarbetare efter fyra korta sjukfall under en tolv månadersperiod istället för efter sex tillfällen, som tidigare. Detta för att på ett tidigt stadie fånga upp vad sjukfrånvaron beror på. På detta sätt kan man så tidigt som möjligt se om det finns insatser som arbetsgivare kan göra för att minska sjukfrånvaron.

Korttidsfrånvaron påverkar verksamheten negativt och därför kommer förvaltningen att arbeta ännu mer med att sänka korttidsfrånvaron. Det finns en spridning på korttidsfrånvaron mellan skolorna och arbetet kommer att utgå från där behoven är störst.

I Grundskoleförvaltningen är sjukfrånvaron som tidigare högre för elevassistenter, 10,5 procent jämfört med lärare, 5,4 procent. När förvaltningen bildades 1 juli 2018 blev den höga sjukfrånvaron bland elevassistenter tydlig. Rektorer kunde identifiera att en insats som behövdes för att sänka sjukfrånvaron för denna yrkesgrupp var att öka kompetensen. Under hösten 2019 påbörjades en grundläggande utbildning för alla elevassistenter. Utbildningen kommer att fortsätta under våren 2020.

Sjukfrånvaron i tabellerna visar siffror ackumulerade i procent tom november 2018 och 2019.

Ackumulerad sjukfrånvaro 2018

Yrkesgrupp	Sjuk % 2018	1-14 dagar 2018	15- dagar 2018
Alla yrkesgrupper	7,4	2,9	4,5
Elevassistenter	10,6	5,1	5,6
Lärare	5,9	2,1	3,8
Rektorer	3,7	0,7	3,0

Ackumulerad sjukfrånvaro 2019

Yrkesgrupp	Sjuk % 2019	1-14 dagar 2019	15- dagar 2019	Total förändring av sjukfrånvaron mellan 2018 och 2019

Alla yrkesgrupper	7,0	2,8	4,2	-0,4
Elevassistenter	10,5	4,8	5,6	-0,1
Lärare	5,4	2,1	3,2	-0,5
Rektorer	3,1	0,6	2,5	-0,6

5 Uppföljning av kommunfullmäktiges budget

5.1 Kommunfullmäktiges mål/inriktningar

Grundskoleförvaltningen har tagit fram ett antal indikatorer/verksamhetsmått som ska följas över en längre tid. Dessa indikatorer kopplas till nämndens mål och uppdrag. Se mer information i avsnitt 5.2.1 i uppföljning av det politiska uppdraget: *Ta fram ett flertal indikatorer som nämnden ska följa upp i uppföljningsrapporter samt i årsrapporten*

I bilaga 1 återfinns utfall 2019 och 2018 på ett urval av indikatorer. I grundskolenämndens verksamhetsplan för 2020 återfinns fler indikatorer med utfall. Denna verksamhetsplan 2020 innehåller strategier och viktiga prioriterade insatser för mål och uppdrag 2020. Verksamhetsplanen för 2020 är ett ärende för beslut i grundskolenämnden i februari.

5.1.1 Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor

Indikator	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Andel behöriga elever till yrkesprogram	71,6%	75,4%	75,6%
Spridning i elevers meritvärde: 10:e percentilen	40	60	65
Spridning i elevers meritvärde: 90:e percentilen	305	310	308

Inom grundskolenämndens ansvarsområden finns en stor mängd nationella- och lokala indikatorer. Grundskoleförvaltningen arbetar för närvarande att ta fram och fastställa en rad indikatorer som ska följas upp över tid både på huvudmanna- och skolenhetsnivå. Detta arbete har kopplats till Göteborgs universitets uppdrag om att utvärdera omorganiseringen av förskola och grundskola.

En av de mest centrala indikatorerna för grundskolan är om eleverna når behörighet till nästa skolform. Detta visas i den första indikatorn dvs. andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Att välja indikatorer som på ett säkert och förhållandevis enkelt vis fångar utvecklingen vad beträffar ”goda och jämlika uppväxtvillkor” är mer komplext.

Grundskoleförvaltningen har här valt att visa spridningsmättet för elevernas meritvärde i årskurs 9. Ett sätt att följa utvecklingen är exempelvis att värdet för den 10:de percentilen ska öka.

5.2 Uppdrag riktade till nämnden

Uppdrag	Har uppdraget utförts? Ja/Nej	Om uppdraget inte har utförts; kort kommentar om orsaken till det och ev till vilken del uppdraget har genomförts
Grundskolenämnden ges i uppdrag att inrätta ett aktivt skolval	Ja	Se mer i avsnitt 2.1.3
Grundskolenämnden ges i uppdrag att tillsätta en utredning av rektorernas arbetsmiljö	Ja	Redovisning för nämnden planeras i början av 2020.

Grundskolenämnden och Utbildningsnämnden ges i uppdrag att genomföra lönekartläggningar av lärare	Ja	Förvaltningen har tagit fram en lönekartläggning som jämför löner för lärare inom förvaltningen, jämfört med kranskommunerna och jämfört med den lönepolitiska målbilden. Kartläggningen visar att förvaltningen har konkurrenskraftiga löner.
Grundskolenämnden ges i uppdrag att ta fram kommundemensamma regler, rutiner och uppföljning av elevernas närvaro	Ja, pågår	Under året har ett arbete pågått med samordning och utveckling av arbetet med uppföljning av elevnärvaro. Grundskoleförvaltningen har ett pågående samarbete med Göteborgsregionen, som bistår med att projektledare och operativt processleda samordnings- och utvecklingsarbetet, inom det som kallas Processen närvaro. Processen närvaro fokuserar på att samordna och utveckla huvudmannens systematiska närvarouppföljning, huvudmannens skolpliktsbevakning och huvudmannens stöd till skolorna i det systematiska kvalitetsarbetet för ökad närvaro. Under hösten har en processkartläggning över nuläget genomförts med utgångspunkt i nuvarande arbete i relation till styrdokumentens krav och skolornas behov av stöd. Under våren kommer samordnings- och utvecklingsarbetet fokusera på att arbeta fram processkartor, förbättrade arbetsformer, rutiner samt stödmaterial och stödinsatser till skolorna gällande närvarouppföljning. I dag fattas säkerställd samlad statistik på huvudmannanivå över elevnärvaron. Förvaltningsledningen har med bakgrund av detta fattat beslut om att alla skolor ska registrera elevnärvaro i Hjärntorget med start januari 2020. Parallellt med processkartläggningen har därför generella och riktade insatser för att stödja skolorna inför det erbjudits, så som utbildningar och workshops för berörd skolpersonal. Redovisning för nämnden planeras i juni 2020.
Grundskolenämnden ges i uppdrag att inrätta en Skolakut	Ja	
Ansvariga nämnder ges i uppdrag att ta fram en stadsgemensam digitaliseringsstrategi för skolväsendet	Ja	
Ansvariga nämnder ges i uppdrag att säkerställa att förskole- och skolutredningens förstärkningsområden implementeras	Ja, delvis	Utveckling pågår. Förvaltningshögskolan har i uppdrag att utvärdera om grundskoleförvaltningens implementering av förstärkningsområdena genomförs som planerat och om de åtgärder som vidtas ger förväntat resultat, dvs. förbättrar tillståndet inom förstärkningsområdena. En plan för stegvis utvärdering har formulerats där två steg hittills har genomförts av totalt fem: Steg 1: programteorianalys Steg 2: konstruktion av modeller för baslinjemätning Steg 3: implementeringsanalys Steg 4 och 5: resultatutvärdering. I kvalitetsrapporten för 2018/2019 sammanfattas de utvecklingssteg som tagits inom respektive

		förstärkningsområde. Beskrivningen av utvecklingsstegen utgår från förstärkningsområdets strategier och förslag på insatser.
Grundskolenämnden och Utbildningsnämnden ges i uppdrag att genomföra kartläggningar av nuvarande planer, behov av nya skolor och underhåll	Ja	Utveckling pågår. Förvaltningens interna lokalanskaffningsprocess är kartlagd och kommer att stämmas av med Lokalförvaltningen och Lokalsekretariatet. Plan för att arbeta fram checklistor, rutiner och mallar är framtagen för 2020. Kartläggningen av nuvarande planer samt behov av nya skolor har påbörjats tillsammans med Stadsbyggnadskontoret, Lokalsekretariatet och Lokalförvaltningen. Underhållsbedömningen av befintliga skolfastigheter ansvarar Lokalförvaltningen för men är inte sammanställd.
Grundskolenämnden ges i uppdrag att ta fram ett nytt uppföljningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet	Ja	Utveckling pågår. Se avsnitt 2.1.2
Ansvariga nämnder ges i uppdrag att minska lärarnas administrativa börda	Ja	Utveckling pågår. Grundskole-förvaltningen samverkar med GR s branschråd för att definiera arbetsuppgifter och kompetenskrav för kompletterande tjänster inom grundskolan. Parallellt bedrivs ett projekt inom förvaltningen för att under 2020 skapa en gemensam ordning för befattningar, arbetsinnehåll och kompetenskrav som utgår från branschrådets grund. Syftet är att arbetet i skolan ska organiseras så att lärare och kompletterande tjänster ska fokusera på rätt arbetsuppgifter utifrån kompetens. Inom fritidshemmen har en kompetenskartläggning och befattningsöversyn genomförts och roller förtydligats.
Stadens nämnder och bolag ges i uppdrag att erbjuda praktikplatser och olika former av sommarjobb till unga	Ja	Grundskoleförvaltningen har upprättat ett samarbete med Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen för mottagande av arbetsmarknadspraktikanter med motivation och förutsättningar för att arbeta inom grundskolan. Praktikplatser har erbjudits till stadens gymnasieelever på barn- och fritidsprogrammet. PRAO-platser har erbjudits i samverkan med GR. Sommarjobb har erbjudits till elever i årskurs 9 samt år 1 på gymnasiet. Ca 1200 studenter från lärarprogrammen har gjort sin verksamhetsförlagda utbildning i förvaltningens skolor.

5.2.1 Redovisning av uppdrag från nämnden

I detta avsnitt 5.2.1 finns en bedömning av utvecklingen i de uppdrag som grundskoleförvaltningen har utfört under 2019.

Det finns fördjupad information i form av kommentarer till varje uppdrag. Det kan ses som en möjlighet att få fördjupad inblick i förvaltningens hantering, genomförande och bedömning.

Samma möjlighet till fördjupad information i form av kommentarer återfinns även i ovanstående avsnitt 5.2.

Uppdrag	Har uppdraget utförts? Ja/Nej	Om uppdraget inte har utförts; kort kommentar om orsaken till det och ev till vilken del uppdraget har genomförts
Ta fram prognos på kort och lång sikt för skolans kompetensförsörjning samt eventuella förslag på åtgärder	Ja	Strategier för att klara kompetensförsörjningen av rektorer har tagits fram inom ramen för projektet rektorsakademin. En lärarakademi planeras för systematiskt arbete för kompetensförsörjning av lärare. Projekt pågår för förtydligande av roller och kompetensförsörjning av förstelärare och lektorer. Kompetenskartläggning av medarbetare inom fritidshemsverksamhet och kompetensutvecklingsplan för verksamheten har genomförts.
Säkerställ kompetensförsörjningen i grundsärskolan	Nej	Under våren 2020 kommer en behörighetskartläggning genomföras inom grundsärskolan, vilken kommer att utgöra underlag för en kompetensförsörjningsplan. Grundsärskolan omfattas av genomförd kompetenskartläggning och kompetensutvecklingsplan för fritidshem samt pågående projekt avseende kompletterande tjänster.
Kartlägg behörighet bland fritidshemspersonal	Ja	Se mer i avsnitt 2.1.6 och 4.1 angående behörighetskartläggning.
Ta fram ett flertal indikatorer som nämnden ska följa upp i uppföljningsrapporter samt i årsrapporten	Ja	<p>Under 2019 har ett antal indikatorer tagits fram i syfte att följa upp verksamhetens mål och uppdrag. De indikatorer som tagits fram kan grovt delas in efter tre kvalitetsdimensioner, Strukturkvalitet, Processkvalitet och Resultatkvalitet. Med strukturkvalitet avses sådant som ger förutsättningar för verksamheten - exempelvis lärarnas kompetens. Processkvalitet handlar om det inre arbetet i skolan - exempelvis undervisningens kvalitet. Resultatkvalitet handlar om elevernas lärande - exempelvis studieresultat. Indikatorerna kan också kopplas till de tre förstärkningsområdena och ger därmed möjlighet att följa utvecklingen inom dessa områden.</p> <p>Indikatorerna syftar också till driva på det systematiska kvalitetsarbetet. De indikatorer som är framtagna ska vara mått på att verksamheten rör sig i rätt riktning. Indikatorerna ska tas fram på skolenhetsnivå och därmed kunna användas i skolornas analysarbete. Idag genomför skolorna en sammanfattande analys för läsåret. Inför detta sammanställer förvaltningen resultat för varje skola – betyg, merit osv. När skolorna gjort analyser genomför utbildningschefer och verksamhetsutvecklare kvalitetsdialoger med vardera rektor som sedan ska ligga till grund ställningstagande om viktiga utvecklingsområden och målsättningar införkommande år. Med de indikatorer som nu tagits fram och som också handlar om förutsättningar och process är tanken att skolornas analyser och kvalitetsdialogerna ska bli djupare och spetsigare. Resultat står då inte så solitärt för sig själva utan kan speglas i hur förutsättningarna sett ut och förändrats och hur processen verkar te sig. De indikatorer som tagits fram ska ge underlag för en mer helhetsinriktad analys på skolorna.</p>
Följ upp och analysera bedömningsunderlag i	Ja	Utveckling pågår. Se avsnitt 2.1.2

lågstadiet, nationella prov i åk 3,6 och9 och betygsresultat		
Säkra samverkan, skapa strukturer för kollegialt lärande och systematiskt kvalitetsarbete i förskoleklassen för att skapa likvärdig undervisning	Ja	Utveckling pågår. Se avsnitt 2.1.2 Särskilda insatser har också genomförts för att tydliggöra nätverksstruktur och -innehåll för att stödja det kollegiala lärandet i förskoleklassen. En stadengemensam plan har tagits fram för övergång och samverkan mellan förskola/pedagogisk omsorg samt förskoleklass och fritidshem.
Säkerställ det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan	Ja	Utveckling pågår. Se även avsnitt 2.1.2 Rektorens villkor och förutsättningar för grundskolornas lokala utvecklingsarbete varierar bland annat avseende lärares behörighet och kompetens vilket i sin tur kan påverka undervisningens likvärdighet och kvalitet. Under året har ett nätverk startats för grundskolornas rektorer med syftet att stärka helhetssyn och säkerställa det systematiska kvalitetsarbetet inom skolformen. En rad utvecklingsområden har identifierats och arbetsgrupper har tillsatts för att arbeta med dessa under 2020. Att utarbeta gemensamma och tillförlitliga underlag för uppföljning av elevernas måluppfyllelse och undervisningens kvalitet utgör ett av uppdragen.
Fördjupa samarbetet med fristående huvudmän och inrätta ett råd mellan nämnd och fristående huvudnämnd	Ja	Ett råd har bildats efter beslut i Grundskolenämnd. Första rådsmötet sker 10 mars 2020.
Undersök hur den nya samlade resursfördelningsmodellen har fungerat och lämna förslag på eventuella förändringar	Ja	En utvärdering av framför allt implementeringen av resursmodellen har genomförts och redovisats i samband med uppföljningsrapport 2. Inga förändringar föreslogs.
Utreda införandet av spetsklasser på högstadiet	Ja	Sedan 2012 har det funnits en försöksverksamhet med spetsklasser i Sverige. Skolverket presenterade 2019 en utvärdering av denna verksamhet och ska föreslå hur framtida spetsutbildningar i grund- och gymnasieskolan ska utformas. Detta arbete presenteras i mars 2020. I avvaktan på centrala beslut har grundskoleförvaltningen formerat en arbetsgrupp med representanter från förvaltningen, UC, Cfs samt företrädare från någon eller några grundskolor.
Utred ett screeningtest av elever i lågstadiet med syftet att hitta tidiga tecken på läs- och skrivsvårigheter	Ja	Under 2019 har förvaltningen utrett förutsättningarna för att införa ett screeningtest i lågstadiet med syfte att tidigt identifiera elever med läs- och skrivsvårigheter. Den utredning som genomfördes har presenterats för grundskolenämnden i ett särskilt ärende. Sammantaget bedömer grundskoleförvaltningen att ytterligare ett screeningtest i lågstadiet inte behövs. Förvaltningen ser det som angeläget att skolorna får möjlighet att fokusera på de uppföljningar i de tidigare årskurserna som de ålagts enligt de statliga författningarna, innan nya sådana kan tillkomma. Dessutom innebär ofta kartläggningar och bedömningar en ökad administrativ börda för lärarna, vilket är något som förvaltningen arbetar för att minska.
Starta fler mottagningsenheter och introduktionsklasser för nyanlända elever	Ja	I dialog med nämndens presidium har uppdraget ändrats till att starta en central mottagningsenhet istället, vilken också ska verka för spridning av nyanlända. En processkartläggning av en central mottagning har genomförts under hösten 2019

		och den centrala mottagningsenheten kommer att starta i januari 2020.
Översyn av skolorganisation som helhet	Nej	Utredningen pågår. Enligt av nämnden fastställt projektdirekt och därefter fattade beslut om reviderad tidsplan från projektets styrgrupp ska utredningen leverera en delrapport under januari 2020 och en slutrapport under mars 2020.
Undersök intresset för att delta i försöksverksamhet med betyg från årskurs 4	Ja	Möjligheten att ansluta skolor eller huvudmän till försöksverksamheten var inte tillgänglig. Utbildningsdepartementet har remitterat ett förslag om permanentande av försöksverksamheten samt att rektor ges möjlighet att ansluta skola till betyg i årskurs 4. Grundskolenämnden är remissinstans och ärendet kommer behandlas på nämndens möte i februari 2019.

6 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

I följande avsnitt 6.1 till 6.4 redogörs för särskilda beslut och uppdrag som grundskolenämnden ska svara på. Det är ett särskilt avsnitt som stadsledningskontoret sänder till nämnderna i en uppföljning till Kommunstyrelsen.

6.1 Anmälningar enligt Lex Maria

	Kvartal 3 2019	Kvartal 4 2019
Antal anmälningar enligt Lex Maria	Inga	Inga

6.2 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

En digital enkät sändes till nämndens ledamöter med 14 frågor att ta ställning till. Frågorna handlade om: Kvalitet i relation förvaltning och nämnd, förtroende, tillit, kvalitet på underlag, intern styrning, uppföljning och kontroll och verkställighet. Resultaten visar att ledamöterna är nöjda med underlag och analyser som förvaltningen utför. Enkäten har kompletterats med en fördjupad dialog i nämndens presidium. Den viktigaste faktorn för samarbete är tillit och förtroende för att agera snabbt vid olika situationer som uppstår och därmed lindra och säkerställa nämndens uppdrag och rättssäkerhet.

Utifrån årets utvärdering är bedömningen att systemet för styrning, uppföljning och kontroll fungerar på ett tillfredsställande sätt. Förvaltningen är fortfarande i ett byggande av strukturer och systematik och det finns utvecklingsområden:

- *Arbetsätt och systematik i förvaltningens interna revision och uppföljning.*
En samlad riskbild är framtagen och en intern kontrollplan för 2020 med sex prioriterade processer/områden är beslutad om i grundskolenämnden. Arbetet med att granska och bedöma processer, dess rutiner och arbetsätt behöver systematiska arbetsätt och kopplingar till förvaltningens viljeinriktning med processbaserad verksamhetsutveckling.
- *Aktualitetsprövningen av styrande dokument*
Den visar att det finns 90 olika dokument, varav 2/3 av dessa dokumenttyper är anvisningar och rutiner. Nästan alla dokument har haft aktuell handläggare och fastställare. Alla dokument har tidsangivelser med en versionshantering. Enligt förvaltningens rutin ska ny version skapas vid revidering. En del dokument har reviderats flera gånger. Översyn av dokumentets innehåll behöver ske mer kontinuerligt och vävas samman med verksamheternas system för intern kontroll.
- *Elevs och vårdnadshavare delaktighet och inflytande*
Det finns ett påbörjat arbete med en strategisk plan för hur förvaltningen ska främja och utveckla en delaktighet och inflytande för de vi är till för. Se avsnitt 6.3.

6.3 Kvalitetsledning

Grundskoleförvaltningen har påbörjat ett arbete med strategisk plan för elevers delaktighet och inflytande, inkluderande vårdnadshavare. Enligt skollagen 13 § "Vid varje förskole- och skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med barnen, eleverna och de vårdnadshavare som avses i 12 §. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för barnen, eleverna och vårdnadshavarna"

Följande insatser ses som delar i förvaltningens påbörjade arbete med att ta fram ett kvalitetsledningssystem. På så vis tror förvaltningen på att säkerställa målgruppernas upplevelse av kvalitet på påverkan på planeringsförutsättningar i verksamheterna. Detta är en inkluderad del i det systematiska kvalitetsarbetet.

- Insamling av perspektiv från olika aktörer: rektor, lärare, elev, vårdnadshavare
- Ta fram vägledning kring tex elevråd, föräldramöten, skolråd, elevskyddsombud
- En ”verktygslåda” där erfarenheter och tips sprids (webb och nätverk)
- Träffar med Ungdomsfullmäktige och grundskolenämnden våren 2020
- Ett ”pilotarbete” på några skolor för att utveckla exempelvis samarbete med vårdnadshavare, delaktighet i byggprocesser.

6.4 Sponsring

Grundskolenämnden har i november 2019 antagit en riktlinje för externa samarbeten vilken bland annat tydliggör vad som gäller för sponsring. Det handlar om att säkerställa specifika avväganden som är speciellt viktiga för skolan, såsom vikten av att försäkra sig om att skollagstiftningens värdegrund och krav på saklighet och allsidighet kan tillgodoses. Det handlar även om formella krav som gäller all kommunal verksamhet, såsom att se till att sponsorer är stabila och följer exempelvis god marknadsföringssed.

Under 2019 har grundskolenämnden inte fattat något beslut om sponsringsåtagande.

7 Redovisning av uppdrag ifrån KS/KF som fördelats utanför kommunfullmäktiges budget

Uppdrag till nämnd/styrelse	Välj Status - enligt anvisning	Kommentar - enligt anvisning
<p>KF Grundskolenämnden får i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet med lärarassistenter på ett antal skolor i Göteborgs Stad</p> <p>KF 2019-02-21 §19</p> <p>Riktas till Grundskolenämnden</p>	<p> Pågående</p>	<p>Projektgrupp skall bildas för att ta fram en plan för hur kompletterande tjänster t.ex. i form av lärarassistenter kan implementeras i förvaltningen. GR s branschråd för grundskola är en resurs och där pågår ett förberedande arbete som kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet i förvaltningen.</p>

7.1 Redovisning av avslutade uppdrag ifrån KS/KF som fördelats utanför kommunfullmäktiges budget

Uppdrag till nämnd/styrelse	Välj Status - enligt anvisning	Kommentar - enligt anvisning
<p>KF Utreda och förbereda ett införande av aktivt skolval.</p> <p><i>Uppdraget kommer både från kf och nämnd.</i></p> <p><i>En förutsättning för ett aktivt skolval är att det finns information om samtliga skolor i Göteborg. Myndighetsavdelningen kommer att analysera och utvärdera skolvalet till höstterminen 2019. Föreslå strategi och prioriterade insatser för införandet av ett aktivt skolval till höstterminen 2020. Samarbeta med ex Förskoleförvaltningen, Konsument och medborgarservice, Stadsbyggnadskontoret.</i></p> <p><i>När: Våren 2019</i></p>	<p> Avslutad</p>	<p>Grundskoleförvaltningen har till läsåret 2019-2020 genomfört aktivt skolval till förskoleklass och byten mellan skolenheter. Se mer information i avsnitt 2.1.3.</p>
<p>KF Grundskolenämnden ges i uppdrag att inrätta ett aktivt skolval</p> <p><i>Beskrivs och redovisas som nämndsuppdrag.</i></p>	<p> Avslutad</p>	<p>Grundskoleförvaltningen har till läsåret 2019-2020 genomfört aktivt skolval till förskoleklass och byten mellan skolenheter. Det har skett en utvärdering av skolvalsprocessen och förbättringsåtgärder för kommande skolval finns. Se mer information i avsnitt 2.1.3.</p>

8 Bokslut

8.1 Sammanfattande analys

Grundskoleförvaltningens årsresultat för 2019 är 5,8 mnkr. Resultatet förklaras av följande delar:

- **Bidrag**
Högre bidragsintäkter än budget på grund av att försiktighetsprincipen används vid budgetering av statsbidrag. Detta då det finns en osäkerhet i hur stor del av det sökta statsbidraget som beviljas. Likväl har projektmedel som överförs från stadsdelsförvaltningarna utretts och resultatförts.
- **Personalkostnader**
Ökade personalkostnader i förhållande till budget på grund av fler årsarbetare.
- **Köp av huvudverksamhet**
Högre kostnader jämfört med budget avseende köpta skolplatser.
- **Lokal- och markhyror**
Lägre hyreskostnader jämfört med budget på grund av osäkerhet kring lokalhyror och nybyggnationer vid övertag från stadsdelsförvaltningarna samt försening av byggprojekt.
- **Köp av entreprenad och tjänster**
Lägre IT-kostnader avseende kommungemensamma tjänster jämfört med budget.
- **Övriga verksamhetskostnader**
Högre kostnad till följd av avskrivning av leasingavtal som övertagits från stadsdelsförvaltningarna.

8.2 Resultaträkning

	Årets utfall	Budget	Föregående års utfall
Taxor och avgifter	121 116	120 000	53 614
Hyror och arrenden	9 477	871	2 278
Bidrag	584 132	447 430	186 779
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	114 378	110 976	55 471
Försäljningsintäkter	2 072	7 473	186
Övriga intäkter	0	500	0
Verksamhetens intäkter	831 175	687 250	298 328
Lön ersättningar o förmåner	-3 054 301	- 2 940 729	-1 354 892
Sociala avgifter o pensionskostnader	-1 182 278	- 1 087 552	-525 936
Personalkostnader	-4 236 580	- 4 028 344	-1 880 828
Lämnade bidrag	-854	- 15 347	-483
Köp av huvudverksamhet	-1 718 104	- 1 604 881	-724 202
Lokal- o markhyror	-1 017 055	- 1 048 398	-485 687

	Årets utfall	Budget	Föregående års utfall
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-249 736	- 4 650	-120 182
Bränsle, energi och va	-116	0	-60
Kostnader för transportmedel	-2 171	- 446	-591
Köp av entreprenad och tjänster	-869 111	- 1 154 037	-419 671
Övriga verksamhetskostnader diverse	-550 696	- 650 547	-243 657
Övriga verksamhetskostnader	-4 407 844	- 4 478 306	-1 994 532
Verksamhetens kostnader	-8 644 423	- 8 506 650	-3 875 360
Verksamhetens nettokostnad	-7 813 249	- 7 819 400	-3 577 033
Kommunbidrag	7 819 400	7 819 400	3 665 300
Verksamhetens resultat	6 151	0	88 267
Finansiellt netto	5 827	0	88 209
Resultat	5 827	0	88 209

Indikator	2018	2019
Andel som uppnått kunskapskrav läsförmåga årskurs 1.	88,4%	87,6%
Andel som uppnått kunskapskrav i åk 3 för Svenska/2, So, No, Matematik.	79,2%	81,3%
Andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen åk6	69,1%	67,9%
Andel behöriga till gymnasiets yrkesprogram åk9	75,4%	75,6%
Andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen åk9	66,6%	67,2%
Genomsnittligt meritvärde åk 9	215,7	217,5
Gymnasiebehörighet förstahandsval	68,0%	71,0%

Uppdrag från grundskolenämnden

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
Uppdrag att lämna förslag till reviderad delegationsordning, vari ska ingå vilka ytterligare ärenden som kan delegeras till individutskottet	N609-1046/18	Nils Kaiser	GN 22 augusti 2018 § 30	2020-01-15	Delredovisat 2019-09-24 § 188	
Uppdrag att lämna förslag till hur incitament kan utformas så att det blir mer attraktivt för lärare att arbeta i skolor med högt socioekonomiskt index	N609-0118/18 N609-5263/19	Kristin Perem	GN 22 augusti 2018, § 32	2019-12-11	2019-12-11 § 309	X
Uppdrag att redovisa beslutsprocessen avseende Gårdstensskolan samt förvaltningens samverkan med stadsdelarna kring barn och elevers situation		Ulrica Johansson Eeva Bolin	24 oktober 2018, § 71		Delredovisat 2018-11-21, § 86 samt vid tema 2019-11-20	X
Uppdrag att kontinuerligt för grundsärskolan och grundsärskolan inriktning träning, till rektor lämna förslag till indelning av timmar i olika årskurser utifrån bestämmelserna i skolförordningen	N609-1908/18	Helena Sjöberg	19 december 2018, § 112	Kontinuerligt		

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
<p>Uppdrag att återkomma till nämnden med fördjupad information om hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs på individ-, grupp- och organisationsnivå, att återkomma till nämnden med en plan för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet på organisationsnivå kontinuerligt ska återrapporeras till nämnden.</p> <p>att inom ramen för grundskolenämndens arbetsmiljöansvar sätta tydliga mål för arbetsmiljöarbetet och att dessa inkluderas i nämndens uppföljningsarbete</p>	N609-0490/19	Kristin Perem	6 februari 2019, § 45		Fördjupad information redovisad 2019-04-23 inom ramen för UR 1. Systematiska arbetsmiljöarbetet på organisationsnivå samt mål för arbetsmiljöarbetet rapporteras i uppföljningsrapport 4	
<p>Uppdrag att säkerställa att alla skolor i Göteborg har tillgång till kompetens för att stärka dem i deras jämställdhetsarbete samt att redovisa till grundskolenämnden hur uppdraget utförts</p> <p>Uppdrag att i det fortsatta systematiska kvalitetsarbetet stötta skolornas jämställdhetsarbete</p>	N609-0651/19	Helena Sjöberg	21 mars 2019, § 60		Tema 2019-10-16	X

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
<p>Uppdrag att starta integrerad tvåspråkig undervisning F-6 på Askimsskolan.</p> <p>Uppdrag att återkomma med en fördjupad analys av konsekvenserna av att starta tvåspråkig skola med eget spår F-9 på Kvibergsskolan.</p> <p>Uppdrag att återkomma med rapport om tvåspråkig undervisning tre år från att den tvåspråkiga skolan har startat.</p> <p>Uppdrag att samverka med sverigefinska rådet i den fortsatta hanteringen av ärendet</p>	N609-851/18	Helena Sjöberg	21 mars 2019, § 75	Våren 2020		
Uppdrag att säkerställa skolsituationen för svårt allergiska elever utifrån ett likvärdighetsperspektiv i ordinarie verksamhet	N609-659/18	Helena Sjöberg	21 mars 2019, § 76			
Uppdrag att kartlägga och redovisa det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet som sker på Göteborgs stads grundskolor för alla elever samt att föreslå hur detta arbete kan utvecklas och säkerställas för alla elever.	N609-1304/19	Eeva Bolin	21 mars 2019, § 86	Kvalitetsrapport 2020 oktober/november 2020		
Uppdrag gällande omsorg på obekvämt arbetstid inför terminsstart 2019/2020, utreda och fastställa gemensamma riktlinjer för hur denna verksamhet ska organiseras.	N609-3875/18	Nils Kaiser	23 april 2019, § 108			
Uppdrag att se över och redovisa vilka rutiner som finns för att garantera hur barn som har skyddat boende ska kunna få undervisning.	N609-2296/19	Eeva Bolin	23 april 2019, § 120	24 september 2019 inom ramen för UR 2 Redovisas som information vid nämndens sammanträde 2020-03-18		

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
<p>Uppdrag</p> <ul style="list-style-type: none"> - att se över riktlinjer för skolskjuts utifrån erfarenheterna under första året - att i översynen beräkna vad det skulle kosta att bevilja skolskjuts för elever som har rätt till skolskjuts till skolan, men som får avslag på grund av att de har fritidshem - att i översynen bedöma förutsättningarna för att bevilja elever mottagna i grundsärskola skolskjuts, elever som med nuvarande riktlinjer får avslag - att i översynen bedöma förutsättningarna för att bevilja elever med stora behov skolskjuts, elever som med nuvarande riktlinjer får avslag - att undersöka förutsättningarna för samverkan med färdtjänstförvaltningen för elever som har rätt till annan typ av resor 	N609-0740/19	Nils Kaiser	2019-09-24, 186	2020-03-18		
Uppdrag att lämna kontinuerliga rapporter till nämnden om trender och mönster i de ärenden som individutskottet behandlar	N609-1046/18	Nils Kaiser	2019-09-24, § 188	Redovisas i kvalitetsrapport		
Uppdrag att ta fram en rutin för granskning av beslut i elevärenden, vilken ska genomföras av ledamöterna i individutskottet.	N609-1046/18	Nils Kaiser	2019-09-24 § 188	2020-03-18		
Uppdrag -att säkerställa att alla elever 10–13 år som har rätt till plats i fritidshem erbjuds fritidshemsverksamhet från och med 2021 - att vidareutveckla det kompensatoriska fritidsarbetet utifrån ett likvärdighetsperspektiv	N609-1703/19	Helena Sjöberg	2019-09-24, § 189	Hösten 2020 i samband med budget		

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
Uppdrag - att utreda kostnaden för att låta barn till arbetsökande vårdnadshavare skrivas in i fritidshem på heltid respektive halvtid - att för nämnden redovisa geografisk fördelning av andelen inskrivna barn i fritidshem	N609-3952/19	Helena Sjöberg	2019-09-24, § 190	2020-02-05		
Uppdrag - att beskriva hur arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck kan organiseras och stärkas inom grundskoleförvaltningen, för att säkerställa att Göteborgs Stads skolpersonal får likvärdigt stöd och likvärdig utbildning inom området - att vid nästa sammanträde redovisa hur långt befintliga uppdrag som berör hedersrelaterat våld och förtryck är utförda	N609-4282/19	Helena Sjöberg	2019-09-24, § 217	2019-10-16		
Uppdrag - att bjuda in elevrepresentanter från ungdomsfullmäktige till ett av årets kommande nämndmöten, samt att anpassa val av lokal och mötestid därefter - att under det föreslagna mötet ska ungdomsfullmäktiges elevrepresentanter ges möjlighet att förmedla frågor som ungdomsfullmäktige anser vara av vikt. - att utvärdera mötestillfället och därigenom skapa underlag för beslut om möjligheten att göra det till ett regelbundet inslag i nämndens, förvaltningens och elevernas demokratiska arbete.	N609-4394/19	Helena Sjöberg	2019-09-24, § 218	2020-06-17		
Uppdrag att presentera olika metoder som underlättar för föräldrar att göra skolval som leder till en blandad elevsammansättning.	N609-4486/19	Nils Kaiser	2019-10-16, § 233	2020-02-05		

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
Göteborgsförslag Skapa hinderbana vid Nytorpsskolan	N609-0039/19, N609-1649/18	Ulrica Johansson	2019-03-21, § 77 Beslut i grundskole- nämnden om uppdrag att bereda förslaget vidare och återkomma med ett tjänsteutlåtande i ärendet samt informera förslags- ställaren om handlägningsprocessen av förslaget		2019-11-20 § 277	X
Göteborgsförslag Förbättra utomhus- och trafikmiljöerna vid Bärbyskolan	N609-0863/18	Ulrica Johansson	Inkom 2017-06-26		2019-09-24 § 216	X
Göteborgsförslag Skapa idrotts- och hälsoskolor i Gunnilse	N609-196/18	Ulrica Johansson	Inkom 2017-10-11		2019-09-24 § 215	X
Uppdrag att under 2019 återkomma med ersättningsmodell för skolor med glesbygdsförutsättningar	N609-3427/18	Helena Sjöberg	19 december 2018, § 115, punkt 8	Under år 2019	2019-10-16 § 230	X
Uppdrag att redovisa hur förvaltningen arbetar med skolans demokratiuppdrag och i samband med det särskilt redovisa hur arbetet mot antisemitism genom Toleransprojektets metod kan riktas till fler	N609-4216/19	Helena Sjöberg	21 augusti 2019, 162		2019-10-16, § 229	X
Uppdrag att återkomma med en djupare analys samt förslag till åtgärder utifrån erfarenheter och framförda synpunkter vid årets skolval.	N609-2766/19	Nils Kaiser	19 juni 2019, § 145	24 september 2019	2019-09-24 § 187	X
Uppdrag att utvärdera indiviutskottets arbete	N609-1046/18	Nils Kaiser	GN 22 augusti 2018 § 30	24 september 2019	2019-09-24 § 188	X
Uppdrag att lämna uppföljningar till nämnden om skolplaceringar samt om förvaltningens åtgärder för att uppfylla garanterad undervisningstid med anledning av att skolplaceringar försenats		Peter Callsen	GN 22 augusti 2018 § 29		2018-09-19, § 46 2018-10-24, § 67	X
Uppdrag att fatta ett likalydande beslut om bidrag för respektive enskild huvudman (reviderade ersättningsbelopp)	N609-3427/18	Helena Sjöberg	21 mars 2019, § 62, punkt 4			X

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
Uppdrag att återkomma till nämnden med förslag till utformning av ett vetenskapligt råd	N609-0119/18	Helena Sjöberg	GN 22 augusti 2018 § 31	2019-04-23	2019-04-23, § 109	X
Uppdrag att lämna förslag till arbetsordning för grundskolenämnden	N609-2400/18	Peter Callsen	GN 22 augusti 2018, § 37		2019-01-02, § 10	X
Uppdrag att redovisa hur grundsärskolan nyttjas av elever utifrån stadsdelstillhörighet	N609-2551/18	Helena Sjöberg	GN 19 september 2018, § 43		2019-03-21, § 67	X
Uppdrag att lyfta ansvaret från Eriksbo fritidspark från Eriksboskolan och i samråd med berörda aktörer i närområdet undersöka möjligheterna för parken att bli kvar som mötesplats för barn och unga med öppen verksamhet, en attraktiv utemiljö och djurhus	N609-1795/18	Helena Sjöberg Ulrica Johansson	16 januari 2019, § 24		2019-09-24 § 192	X
Uppdrag att genomföra en fördjupad utredning med fokus på förutsättningar för etablering av tvåspråkig undervisning på svenska och finska i några av stadens regioner	N609-0851/18	Helena Sjöberg	24 oktober 2018, 68		2019-03-21, § 75	X
Uppdrag att fatta ett likalydande beslut om bidrag för respektive enskild huvudman	N609-3427/18	Helena Sjöberg	19 december 2018, § 115, punkt 9		2019-03-21 § 83	X
Uppdrag att vid nämndens sammanträde den 21 mars 2019 redovisa hur jämställdhetsperspektivet är formulerat i relevanta styrdokument för förvaltningen, generellt redovisa vilken kompetens inom jämställdhet som finns på de kommunala grundskolorna i Göteborg idag samt på vilket sätt det finns tillgång till kompetens för att stärka jämställdhetsarbetet.	N609-0651/19	Helena Sjöberg	6 februari 2019, § 53		Redovisat 2019-03-21 § 59	X
Uppdrag att till nämnden redovisa hur dagens arbete inom Skolfam utförs, hur många elever som står i kö till Skolfam, förvaltningens plan för Skolfam samt att återkomma med information kring placerade barns skolgång.	N609-1161/19	Bo Niklasson	21 mars 2019, § 85		22 maj 2019 § 129	X

Uppdrag från kommunfullmäktige till grundskolenämnden i budget för 2019

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
Uppdrag att inrätta ett aktivt skolval	N609-2766/19	Peter Callsen	2018-06-18 KF § 2		2019-06-19 § 145	X
Uppdrag att tillsätta en utredning/följa upp SLKs kartläggning av rektorers arbetsmiljö	N609-1397/18	Kristin Perem	2018-06-18 KF § 2	Uppföljnings- rapport 2,4 Nämnd 2019-12-11		
Uppdrag att genomföra lönekartläggningar för lärare	N609-1397/18	Kristin Perem	2018-06-18 KF § 2	Uppföljnings- rapport 4		
Uppdrag att ta fram kommungemensamma regler, rutiner och uppföljning av elevers närvaro	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-06-18 KF § 2	2020-06-17		
Uppdrag att inrätta en skolakut	N609-1397/18	Eeva Bolin	2018-06-18 KF § 2	Uppföljnings- rapporterna 2, 4		
Uppdrag att säkerställa att förskole- och skolutredningens förstärkningsområden implementeras	N609-1397/18	Eeva Bolin	2018-06-18 KF § 2	Uppföljnings- rapporterna 2, 4		
Uppdrag att genomföra kartläggningar av nuvarande planer, behov av nya skolor och underhåll samt se över skolorganisationen som helhet	N609-1397/18	Helena Sjöberg Ulrica Johansson	2018-06-18 KF § 2	Uppföljnings- rapporterna 2, 4	Skolenhetsutredningen med en delrapport 2020-02-05 och slutrapport senast 2020-06-17	
Uppdrag att ta fram nytt uppföljningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-06-18 KF § 2	Uppföljnings- rapporterna 2,4	Rapporterat genom kvalitetsrapporten och detta skrivs i UR 4	
Uppdrag att minska lärarnas administrativa börda	N609-1397/18	Kristin Perem	2018-06-18 KF § 2	Uppföljnings- rapport 4		
Uppdrag att erbjuda praktikplatser och olika former av sommarjobb till unga	N609-1397/18	Kristin Perem	2018-06-18 KF § 2	Uppföljnings- rapport 4		

Uppdrag från kommunfullmäktige till grundskolenämnden utöver från KF:s budget

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
Uppdrag att genomföra en försöksverksamhet med lärarassistenter på ett antal skolor i Göteborgs Stad	N609-0242/18	Kristin Perem	KF 2019-02-21 §19	Uppföljningsrapporterna 2, 4		

Uppdrag i mål- och inriktningsdokument

(Uppdrag som är desamma som de från KF enligt sammanställning på sidan 6 har inte tagits med)

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
Uppdrag att ta fram ett flertal indikationer som nämnden ska följa upp i uppföljningsrapporten samt årsrapporten	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-12-05	Uppföljningsrapport 2,4		
Uppdrag att återkomma inför budget 2020 med en analys över hur den nya samlade skolpengen har fungerat och lämnat förslag på eventuella förändringar	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-12-05	Uppföljningsrapport 2,4		
Uppdrag att återkomma med en prognos på kort och lång sikt när det gäller skolans kompetensförsörjning samt eventuella förslag på åtgärder	N609-1397/18	Kristin Perem	2018-12-05	Uppföljningsrapporterna 2, 4		
Uppdrag att följa upp och analysera bedömningsunderlag i lågstadiet samt nationella prov i åk 3, 6 och 9 och betygsresultat	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-12-05	Uppföljningsrapporterna 2, 4		
Uppdrag att utreda införandet av spetsklasser på högstadiet	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-12-05	Uppföljningsrapporterna 2, 4	Delredovisat 2019-11-20 § 272	
Uppdrag att återkomma till nämnden beträffande förutsättningarna att införa spetsklasser, om införandemöjligheter ges	N609-4487/19	Helena Sjöberg	2019-11-20			
Uppdrag att undersöka intresset för att delta i försöksverksamheten med betyg från årskurs 4	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-12-05	Uppföljningsrapport 2, 4		
Uppdrag att utreda ett screeningtest av elever i lågstadiet med syftet att hitta tidiga				Uppföljnings-	2019-10-16, § 232	X

tecken på läs- och skrivsvårigheter	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-12-05	rapporterna 2, 4		
-------------------------------------	--------------	----------------	------------	------------------	--	--

Uppdrag i mål- och inriktningsdokument (forts)

(Uppdrag som är desamma som de från KF enligt sammanställning på sidorna 6-7 har inte tagits med)

Beskrivning av uppdraget	Dnr	Ansvarig	Tidpunkt för uppdraget	Preliminärt klart	Redovisat	Fullgjort
Uppdrag att säkerställa kompetensförsörjningen samt det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan	N609-1397/18	Eeva Bolin	2018-12-05	Uppföljningsrapporterna 2, 4		
Uppdrag att säkerställa en likvärdig undervisning, säkra samverkan, skapa strukturer för kollegialt lärande och systematiskt kvalitetsarbete i förskoleklassen	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-12-05	Uppföljningsrapport 2		
Uppdrag att kartlägga behörigheten bland fritidshemmens personal	N609-1397/18	Kristin Perem	2018-12-05	Uppföljningsrapporterna 2, 4		
Uppdrag att starta fler mottagningsenheter och introduktionsklasser för nyanlända elever	N609-1397/18	Eeva Bolin	2018-12-05	Uppföljningsrapport 2, 4		
Uppdrag att fördjupa samarbetet med fristående huvudmän och inrätta ett råd mellan nämnd och fristående huvudmän	N609-1397/18	Helena Sjöberg	2018-12-05	Uppföljningsrapport 2, 4	2019-10-16, § 229	X
Uppdrag att i samverkan ta fram en stadengemensam digitaliseringsstrategi för skolväsendet	N609-1397/18	Pär Wikström	2018-12-05	2020-08-19		